

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – Ν.Π.Ι.Δ.**

Δ/νση: Ν.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ – ΑΘΗΝΩΝ 32 & ΑΜΕΡΙΚΗΣ, ΤΚ 26441, ΠΑΤΡΑ
ΤΗΛ:2613 613650 – FAX: 2610 461126 – <http://www.ptapde.gr> - e-mail : ptapde@ptapde.gr

---

**ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΙΔΕΩΝ με ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ
«ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΤΡΙΧΩΝΙΔΑΣ»**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ 1°. ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΡΙΑ ΑΡΧΗ – ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	3
ΑΡΘΡΟ 2°. ΙΣΧΥΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	3
ΑΡΘΡΟ 3°. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ – ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.....	4
ΑΡΘΡΟ 4°. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.....	4
ΑΡΘΡΟ 5°. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ.....	7
ΑΡΘΡΟ 6°. ΒΡΑΒΕΙΑ.....	8
ΑΡΘΡΟ 7°. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.....	8
ΑΡΘΡΟ 8°. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	9
ΑΡΘΡΟ 9°. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.....	9
ΑΡΘΡΟ 10°. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	10
ΑΡΘΡΟ 11°. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	10
ΑΡΘΡΟ 12°. ΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	11
ΑΡΘΡΟ 13°. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΥΠΟΒΛΗΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΟΥΣ.....	11
ΑΡΘΡΟ 14°. ΤΡΟΠΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	12
ΑΡΘΡΟ 15°. ΠΑΡΑΔΟΣΗ – ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	13
ΑΡΘΡΟ 16°. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΕΞΟΔΑ.....	14
ΑΡΘΡΟ 17°. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	14
ΑΡΘΡΟ 18°. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	14
ΑΡΘΡΟ 19°. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	15
ΑΡΘΡΟ 20°. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ- ΠΡΟΒΟΛΗ.....	16
ΑΡΘΡΟ 21°. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	16
ΑΡΘΡΟ 22°. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ.....	16
ΑΡΘΡΟ 23°. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ- ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ.....	17
ΑΡΘΡΟ 24°. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ.....	17
ΑΡΘΡΟ 25°. ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	17
ΑΡΘΡΟ 26°. ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ.....	18
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.....	19

ΑΡΘΡΟ 1^ο. ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΡΙΑ ΑΡΧΗ – ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ο Διαγωνισμός διεξάγεται από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, το οποίο θα αναφέρεται στο εξής ως **Διοργανώτρια Αρχή**.

- 1.1 Η αρμόδια υπηρεσία η οποία θα διεξάγει το διαγωνισμό είναι το τμήμα Επιστημονικοτεχνικής Υποστήριξης και Υλοποίησης Προγραμμάτων του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας,
 Διεύθυνση : Ν.Ε.Ο. Πατρών Αθηνών 32 και Αμερικής , Τ.Κ. 26441 ΠΑΤΡΑ, 1^{ος} όροφος
 Τηλ. : 2613 613650 , 2613 613670
 Fax. : 2610 461126
 Ηλ. Ταχυδρομείο : sparaxristopoulos@ptapde.gr
 Ιστοσελίδα : <http://www.ptapde.gr>
 Η αρμόδια Υπηρεσία θα δημοσιοποιήσει οποιαδήποτε ενδεχόμενη μεταβολή των παραπάνω στοιχείων με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Διοργανώτριας Αρχής.
- 1.2 Η κατάθεση των μελετών των διαγωνιζομένων θα γίνει στο πρωτόκολλο της Διοργανώτριας Αρχής (Τμήμα Διοικητικού) στη Διεύθυνση: Ν.Ε.Ο. Πατρών Αθηνών 32 και Αμερικής, Τ.Κ. 26441, ΠΑΤΡΑ.
- 1.3 Πληροφορίες και διευκρινίσεις για τον διαγωνισμό θα παρέχονται στο τηλέφωνο 2613613670, email: sparaxristopoulos@ptapde.gr (κος Παπαχριστόπουλος) και τελικά στην ιστοσελίδα της διοργανώτριας αρχής, <http://www.ptapde.gr>.

ΑΡΘΡΟ 2^ο. ΙΣΧΥΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο παρών Διαγωνισμός διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις:

1. του Ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Φ.Ε.Κ. 87/Α/2010)
2. της με αρ. Πρωτ. Οικ. 26804/16.06.2011 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. "Νέο πλαίσιο διενέργειας των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων"(ΦΕΚ1427/Β'/16.06.2011), όπως τροποποιήθηκε με τη με αρ. πρωτ. Οικ. 22186/04.05.2012 Απόφαση Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. (ΦΕΚ1494/Β'/2012).
3. του Ν.4257/2014, «Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών» (Φ.Ε.Κ. 93/Α/2014), άρθρο 76.
4. του Ν.3316/2005, «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 42/Α/2005), όπως ισχύει σήμερα.
5. του Ν.4412/2016, Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) (ΦΕΚ 147/ Α/ 8-8-2016) και ειδικότερα τα άρθρα 111-115 αυτού.
6. του Π.Δ. 60/2007, «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ κλπ» (ΦΕΚ 64/Α/2007), όπως ισχύει σήμερα.
7. του Ν.4024/2011, «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο – βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012–2015» (Φ.Ε.Κ. 226 Α'/27-10-2011), άρθρο 21.
8. του Ν. 3469/2006 (ΦΕΚ 131Α'/28-06-2006) «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» , άρθρου 5 παρ. 2 περ. ΙΒ, όπως ισχύει σήμερα.

9. της απόφασης 22186/04.05.2012 ΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 1494 Β' /04.05.2012) «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 26804 οικ./16.06.2011 απόφασης Υπουργού ΠΕΚΑΑ "Νέο πλαίσιο διενέργειας των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων"».

10. της με αρ. οικ.53154/29-10-2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, «Καθορισμός αποζημίωσης μελών της Κριτικής Επιτροπής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών και γενικά Διαγωνισμών με απονομή βραβείων».

11. Της υπ' αρ. 9/2018 απόφασης του Δ.Σ. του ΠΤΑ-ΠΔΕ (ΑΔΑ ΩΑΙΖΟΡΕΒ – ΦΙΕ).

ΑΡΘΡΟ 3^ο. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ – ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

- 3.1. Ο διαγωνισμός «Μελέτης στρατηγικής χωροταξικής ανάπτυξης της περιοχής της λίμνης Τριχωνίδας», αναφέρεται σε αξιόλογο τεχνικό έργο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ.3β, της με αρ. πρωτ. Οικ.26804/16.06.2011 απόφασης Υ.ΠΕ.Κ.Α. και πληροί όλα τα αναφερόμενα σε αυτήν κριτήρια, δεδομένου ότι αποτελεί χωροταξικό έργο και η ευρύτερη κοινωνική, οικονομική, χωροταξική, περιβαλλοντική συμβολική σημασία και λειτουργία του, καθώς και το μέγεθος, η θέση και η χρήση του έχουν σημαντική επίδραση στην ποιότητα ζωής αλλά και στην ευρύτερη εικόνα της περιοχής.
- 3.2. Ο Διαγωνισμός χαρακτηρίζεται ως ανοικτός Χωροταξικός Διαγωνισμός Ιδεών, ενός σταδίου, μιας κατηγορίας μελετών κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2 (α1-β1-γ1-δ1) της με αρ. πρωτ. οικ. 26804/16.06.2011 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. Ο Διαγωνισμός περιλαμβάνει την χωροταξική μελέτη και είναι στην κρίση του διαγωνιζόμενου να συνεργαστεί και με άλλες ειδικότητες.
- 3.3. Η χρηματοδότηση είναι από πόρους του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Για τη διενέργεια του διαγωνισμού εκδόθηκε η υπ' αρ. Πρωτ. 1380/18-4-2019 Απόφαση Έγκρισης Διάθεσης Πίστωσης (ΑΔΑ Ψ6ΘΕΟΡΕΒ-Ι04) για την διάθεση της σχετικής πίστωσης ποσού έως 30.000,00 €, που αντιστοιχεί στη δαπάνη των προβλεπόμενων βραβείων και εξαγορών και την αμοιβή της κριτικής επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 4^ο. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

4.1 **Στόχος της μελέτης**

Ο στόχος της μελέτης είναι η στρατηγική ανάπτυξη της αξιόλογης παραλίμνιας περιοχής της Τριχωνίδας και η σύνδεση αυτής με τις όμορες Τοπικές Κοινότητες με σκοπό την ανάδειξη του φυσικού της τοπίου, η οποία μπορεί να συντελέσει στην ανάπτυξη της ευρύτερης ενδοχώρας των Δήμων Αγρινίου και Θέρμου και στην τόνωση της τοπικής οικονομίας.

Δεδομένων του ιδιαίτερου φυσικού κάλλους της λίμνης και των καλών κλιματολογικών συνθηκών που επικρατούν στην περιοχή, η σχεδιαστική προσέγγιση θα έχει τουριστικό προσανατολισμό ήπιων μορφών, με ποικιλία δράσεων και δραστηριοτήτων πάνω και γύρω από τη λίμνη.

Στο πλαίσιο της μελέτης, θα πρέπει να προταθούν χωροταξικά ή/και πολεοδομικά εργαλεία και κανόνες, εστιάζοντας στην οργάνωση του χώρου με κατανομή των χρήσεων γης, λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό περιβάλλον, τις υφιστάμενες και μελλοντικές υποδομές και τα τοπιολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Ο ζητούμενος σχεδιασμός θα πρέπει να είναι πρωτότυπος και να διευκολύνει τόσο την ομαλή ροή των επισκεπτών στην περιοχή μελέτης, όσο και την προσβασιμότητά τους, ιδιαίτερα σε τοποθεσίες στάσης που έχουν δυνατότητα να προσφέρουν στον επισκέπτη θέα στη λίμνη ή άλλη αναψυχή. Επιπλέον, θα προταθούν χρήσεις και δραστηριότητες που θα συμβάλλουν στη διαμόρφωση της λίμνης της Τριχωνίδας, ως ένας νέος φυσιολατρικός- τουριστικός προορισμός με υπερτοπικό χαρακτήρα, αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής αναδεικνύοντάς τα με ενδιαφέρουσες περιπατητικές διαδρομές.

Η έμφαση στην ανάπτυξη μορφών τουρισμού σε αυτήν την περιοχή είναι όχι μόνο σκόπιμη αλλά και απαραίτητη για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας, ενώ η προώθηση μορφών εναλλακτικού τουρισμού μπορεί, σε συνδυασμό με τις λοιπές μορφές τουρισμού που προσφέρει η Περιφέρειά μας, να ενταχθεί σε μια ολοκληρωμένη τουριστική πρόταση που θα προσελκύει επισκέπτες διαφορετικών ενδιαφερόντων καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- η καθιέρωση των τοπικών δικτύων, διαδρομών – μονοπατιών με φυσιολατρική διάσταση- αναδεικνύοντας συνδέσεις των παραλίμνιων περιοχών με την ενδοχώρα,
- η οργάνωση της περιοχής για ήπιες δραστηριότητες (πεζοπορία, ιππασία, ποδηλασία, σκοποβολή, υδροποδηλασία, κ.λπ.),
- η δημιουργία χώρων αναψυχής, με ελαφριές κατασκευές, για ξεκούραση και αναψυχή, σε δημόσιους ελεύθερους χώρους
- η δημιουργία και λειτουργία κατασκηνώσεων κατά τους θερινούς μήνες, κ.λπ. ή άλλων υπαίθριων εκδηλώσεων π.χ. φεστιβάλ
- η ανάδειξη αρχαιολογικών και νεότερων μνημείων, περίτεχνων γεφυριών και αξιόλογων ιερών ναών, εξασφαλίζοντας την προσβασιμότητά τους

Η προσέγγιση του αναπτυξιακού μοντέλου θα πρέπει να έχει αειφορικό χαρακτήρα με ιδιαίτερο σεβασμό στο ευαίσθητο οικοσύστημα της λίμνης. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα μέτρα προστασίας, τα όρια που πρέπει να τεθούν και όλες οι προστατευτικές διατάξεις για δάση, αρχαιολογικούς χώρους και προστατευόμενες περιοχές, ώστε να μηδενιστούν οι αρνητικές επιδράσεις μιας τέτοιας ανάπτυξης (στο φυσικό τοπίο, σε χλωρίδα – πανίδα, κ.λπ.).

Συνεπώς, θα πρέπει να αποφευχθούν οι μη απαραίτητες υποδομές, εγκαταστάσεις, καταλύματα, κ.λπ. και οι αποψιλώσεις - εκχερσώσεις βλάστησης, για να μην αλλοιωθεί ο χαρακτήρας της περιοχής, ενώ οι εργασίες θα πρέπει να είναι μικρής έκτασης και έντασης όχλησης για να μην υποβαθμιστεί το φυσικό περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής.

4.2 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η διατύπωση ιδεών, μέσω κειμένων, χαρτών και σχεδίων από χωροταξική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, αισθητική, λειτουργική, τεχνική και περιβαλλοντική άποψη, κατά τρόπο που να ικανοποιούνται οι στόχοι που περιγράφονται παραπάνω.

Η παρούσα μελετητική επεξεργασία αφορά τη σύλληψη ιδέας, έχει καθαρά θεωρητικό χαρακτήρα και θα εξετάσει τις δυνατότητες της υπόψη έκτασης λειτουργώντας υπό νόμιμες προϋποθέσεις ως ενιαίας και συμβάλλοντας με την εφαρμογή της στην αειφόρο ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής μελέτης.

Θα δοθούν κατευθύνσεις χωροταξικού και χωρικού σχεδιασμού του φυσικού, αγροτικού και δομημένου περιβάλλοντος, οι οποίες θα περιλαμβάνουν:

- προτάσεις / κατευθύνσεις σχεδιασμού και στρατηγικής οργάνωσης των χρήσεων γης στην παραλίμνια ζώνη
- προτάσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος των παραλίμνιων οικισμών και για την αξιοποίηση τους στο πλαίσιο τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής μελέτης
- προτάσεις για την ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο καθεστώς προστασίας (ζώνες και ΦΕΚ προστασίας) αλλά και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής
- προτάσεις στρατηγικού χαρακτήρα για τις τεχνικές υποδομές (μεταφορικό δίκτυο, κλπ)
- προτάσεις αναπτυξιακού χαρακτήρα (οικονομικές και παραγωγικές δραστηριότητες)
- προτάσεις προγραμματισμού και χρηματοδότησης (προγραμματικά και οικονομικά εργαλεία).

Οι προτάσεις, θα πρέπει να είναι διατυπωμένες με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι κατευθυντήριες:

- για τα υπό εξέλιξη, υπό αναθεώρηση ή προς υλοποίηση ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ των Δ.Ε. Θεσπιών, Παραβόλας, Αρακύνθου, Μακρυνείας και του Δήμου Θέρμου
- για το Φορέα Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου – Ακαρνανικών Ορέων και ειδικότερα το Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής της λίμνης Τριχωνίδας
- για τα πάσης φύσεως Σχέδια Διαχείρισης που θα αφορούν την περιοχή μελέτης (υδατικών πόρων, κλιματικής αλλαγής, κλπ)

Επιπλέον, θα πρέπει να είναι συμβατές με τα υφιστάμενα Χωροταξικά Σχέδια (περιφερειακής και εθνικής κλίμακας), τις θεσμοθετημένες χρήσεις γης και τα λοιπά ιδιοκτησιακά και θεσμικά καθεστώτα που ισχύουν για την περιοχή.

Όσον αφορά τις προτάσεις σχεδιασμού, οι μελετητές μπορούν να κινηθούν σε δύο κλίμακες:

Α. Στρατηγική χωροταξική κλίμακα (**προαιρετική**): Η στρατηγική κλίμακα σχεδιασμού μπορεί να κυμαίνεται από το επίπεδο της ενότητας των Καλλικράτειων Δήμων Αργινίου

και Θέρμου, της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας έως και τα όρια της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ανάλογα με το είδος των χωροταξικών προτάσεων.

Β. Τοπική χωρική κλίμακα (**υποχρεωτική**). Οι προτάσεις σε αυτή την κλίμακα θα διακρίνονται στα ακόλουθα επίπεδα:

- της λίμνης και της παραλίμνιας ζώνης (βλέπε ενδεικτική οριοθέτηση στο χάρτη λίμνης και παραλίμνιας ζώνης- Παράρτημα φακέλου διαγωνισμού)
Χαρακτήρας προτάσεων: Χωροταξικές με στρατηγικές κατευθύνσεις για το σχεδιασμό χρήσεων γης
- ειδικότερων υπο-ζωνών ενδιαφέροντος (περιοχές «zoom» κατά την κρίση των μελετητών) περιμετρικά της λίμνης.
Χαρακτήρας προτάσεων: Μορφολογία τοπίου και ειδικότερων υποδομών και κατασκευών τουρισμού και αναψυχής.

Επισημαίνεται ότι η οριοθέτηση της παραλίμνιας ζώνης είναι ενδεικτική και οι προτάσεις που αφορούν στο χώρο εκτός της ζώνης αυτής, επαρκώς τεκμηριωμένες, θα γίνονται αποδεκτές.

Οι μελετητές θα πρέπει να λάβουν υπόψη ότι οι προτάσεις τους θα πρέπει να είναι τεχνικά και οικονομικά ρεαλιστικές.

Η έρευνα για το καθεστώς του θεσμικού πλαισίου που διέπει την περιοχή μελέτης και ευρίσκεται σε ισχύ σήμερα αποτελεί υποχρέωση των διαγωνιζομένων.

Δεν προβλέπεται η ανάθεση μελέτης σε βραβευθείσα Πρόταση από τη Διοργανώτρια αρχή.

ΑΡΘΡΟ 5^ο. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

- 5.1 Δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία κατέχουν την από το νόμο οριζόμενη άδεια άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας για τη μελέτη κατηγορίας «(Ι) «Χωροταξικές και Ρυθμιστικές Μελέτες (Ν.4412 ΦΕΚ 147/8-8-2016)», στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος, σύμφωνα με το άρθρο 3 της με αρ. Πρωτ. Οικ. 26804/16.-6.2011 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α., ατομικά είτε ως υπεύθυνοι ομάδας. Για τη συμμετοχή στο Διαγωνισμό δεν είναι προ απαιτούμενη η εγγραφή στο μητρώο μελετητών και η λήψη αντίστοιχης τάξης πτυχίου σύμφωνα με το κεφάλαιο Ε' (άρθρα 39 και 40) του Ν. 3316/05.
- 5.2 Στην ομάδα των διαγωνιζομένων είναι δυνατόν να μετέχουν και άλλες ειδικότητες, καθώς και φοιτητές, χωρίς υποχρέωση της Διοργανώτριας Αρχής για καταβολή επιπλέον αμοιβής πέραν των προβλεπόμενων βραβείων.
Κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να συμμετέχει μόνο με μία (1) συμμετοχή, μόνος ή ως μέλος ομάδας.
- 5.3 Αποκλείονται από το Διαγωνισμό:
  - Κάθε πρόσωπο που έχει συμμετάσχει με οποιονδήποτε τρόπο στην προπαρασκευή και στη σύνταξη του προγράμματος του Διαγωνισμού

- Τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής
  - Πρόσωπα που έχουν εξαρτημένη επαγγελματική σχέση εργασίας ή συγγένεια έως δεύτερου βαθμού με τα ανωτέρω πρόσωπα
  - Το προσωπικό της Διοργανώτριας Αρχής που υπηρετεί σε αυτήν σήμερα και έως τη λήξη του Διαγωνισμού.
- 5.4 Η συμμετοχή στον διαγωνισμό έχει ως αυτονόητη συνέπεια την πλήρη και χωρίς επιφυλάξεις αποδοχή αυτής της προκήρυξης σε όλα της τα σημεία.

ΑΡΘΡΟ 6^ο. ΒΡΑΒΕΙΑ

- 6.1 Στον διαγωνισμό θα απονεμηθούν τρία χρηματικά βραβεία συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24 % ως εξής:

ΒΡΑΒΕΙΑ	ΠΟΣΟ
1 ^ο Βραβείο (45%)	11.925,00 €
2 ^ο Βραβείο (33%)	8.745,00 €
3 ^ο Βραβείο (22%)	5.830,00 €

Επιπλέον των παραπάνω, η Διοργανώτρια Αρχή μπορεί, μετά από υπόδειξη της Κριτικής Επιτροπής και χωρίς αυτή να είναι δεσμευτική, να εξαγοράσει επιπλέον αριθμό προτάσεων και μέχρι τρεις, αντί του ποσού των πεντακοσίων ευρώ 500,00 €, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24 %, εκάστη.

- 6.2 Η Κριτική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα, αν διαπιστώσει ανεπάρκεια των προτάσεων και ύστερα από αιτιολόγηση, να μην απονείμει το πρώτο ή άλλα βραβεία.
- 6.3 Η Κριτική επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να κηρύξει άγονο το διαγωνισμό, εφόσον κρίνει τεκμηριωμένα ότι δεν υπάρχουν μελέτες που να επιλύουν βασικές ανάγκες για τη λειτουργία του έργου, ή δεν ικανοποιούνται βασικές αισθητικές απαιτήσεις, ή έχουν παρουσιασθεί λύσεις απαράδεκτες οικονομικά ή τεχνικά. Στη περίπτωση αυτή η Κριτική επιτροπή μπορεί να προτείνει αποζημιώσεις σε πέντε (5) μελέτες, με ποσό 1.500,00 € εκάστη.
- 6.4 Η καταβολή των βραβείων και εξαγορών προϋποθέτει την παράδοση στη Διοργανώτρια Αρχή όλων των σχεδίων και αρχείων της μελέτης σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
- 6.5 Για την καταβολή των βραβείων και εξαγορών, οι βραβευμένοι οφείλουν να προσκομίσουν, φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα.

ΑΡΘΡΟ 7^ο. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- 7.1 Η Κριτική Επιτροπή θα είναι πενταμελής.

Τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής με τους Αναπληρωτές τους ορίζονται ως εξής (άρθρο 12, παράγραφος 2 της με αρ. Πρωτ. Οικ. 26804/16.06.2011 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α.):

- Ένας (1) κριτής εκ προσωπικοτήτων που θα επιλεγεί από την Διοργανώτρια Αρχή.
- Ένας (1) κριτής εκπρόσωπος της διοργανώτριας αρχής και
  - Τρεις (3) κριτές στον τομέα της Χωροταξίας και της Πολεοδομίας από τον κατάλογο κριτών της παρ.3 του άρθρου 12 της με αρ. πρωτ. 28604/11 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. Η επιλογή των κριτών θα διενεργηθεί με κλήρωση, με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ, από τον κατάλογο της κατηγορίας μελέτης.

Οι κριτές «εκ προσωπικοτήτων» από την Ελλάδα και το εξωτερικό πρέπει να είναι επιστήμονες που διαθέτουν ένα τουλάχιστον βραβείο σε συναφή διαγωνισμό ή μέλη ΔΕΠ ελληνικών ΑΕΙ αντίστοιχης ειδικότητας ή διδάσκοντες αντίστοιχης θέσης σχολών της αλλοδαπής, που να διαθέτουν είτε βραβείο σε διαγωνισμό είτε σημαντικό έργο κριτικής σκέψης.

Οι εκπρόσωποι – υπάλληλοι της διοργανώτριας αρχής πρέπει να έχουν εμπειρία στην εκπόνηση, επίβλεψη και εποπτεία μελετών ή έργων του αντικειμένου του διαγωνισμού και γνώση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου.

- 7.2 Η Επιτροπή θα συγκροτηθεί έπειτα από απόφαση της Διοργανώτριας Αρχής, η οποία θα ορίζει και τον γραμματέα της Επιτροπής Διαγωνισμού και θα ανακοινωθεί τουλάχιστον 20 ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων. Η απόφαση συγκρότησης της Κριτικής Επιτροπής θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 περ. ΙΒ' του Ν. 3469/2006 (ΦΕΚ 131Α') και θα αναρτηθεί στο πρόγραμμα «Διαύγεια», σύμφωνα με τον Ν.3861/2010.
- 7.3 Τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής αμείβονται για τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους από τη Διοργανώτρια Αρχή. Οι αμοιβές τους ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.4024/2011(Α'/226) και της υπ' αριθμ. οικ.53154/29-10-2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (βλ. 7 & 10 σχετ.)
- 7.4 Η Κριτική Επιτροπή θα συνεδριάζει σε τόπο που θα παραχωρηθεί από τη Διοργανώτρια Αρχή.

ΑΡΘΡΟ 8^ο. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Βάσει της §β.1 του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. 26804/16-6-2011 Απόφασης ΥΠΕΚΑ όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 22186/04.05.2012 απόφαση ΥΠΕΚΑ, δεν προβλέπεται η ανάθεση στον βραβευμένο μελετητή της περαιτέρω επεξεργασίας της μελέτης του έργου.

ΑΡΘΡΟ 9^ο. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

- 9.1 Η παρούσα προκήρυξη θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας <http://www.ptapde.gr>. Μόνο όσοι από τους ενδιαφερόμενους δεν έχουν τη δυνατότητα να παραλάβουν ηλεκτρονικά την προκήρυξη θα μπορούν να την παραλάβουν έντυπα ή ηλεκτρονικά από τα γραφεία της αρμόδιας Υπηρεσίας της Διοργανώτριας Αρχής (τμήμα Επιστημονικοτεχνικής Υποστήριξης και Υλοποίησης Προγραμμάτων), τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, **εγγραφόμενοι** σε σχετικό κατάλογο που τηρεί η αρμόδια υπηρεσία της Διοργανώτριας Αρχής.
- 9.2 Οι διαγωνιζόμενοι ή εκπρόσωπος της ομάδας διαγωνιζομένων έχει τη δυνατότητα να εγγραφεί στον κατάλογο που τηρεί η αρμόδια υπηρεσία της Διοργανώτριας Αρχής από 23/04/2019 και ώρα 09:00 έως και 07/06/2019 και ώρα 14:00, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που θα αναφέρει τα στοιχεία του εκπροσώπου (διεύθυνση, αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας και ηλεκτρονική δ/νση), προκειμένου να ενημερώνεται από τη Διοργανώτρια Αρχή για τις απαντήσεις των υποβληθέντων ερωτημάτων και για κάθε διευκρίνιση επί του Διαγωνισμού. Μετά την υποβολή των στοιχείων ο κάθε

διαγωνιζόμενος θα μπορεί να υποβάλει ερωτήσεις και να έχει ενημέρωση για τις ερωτήσεις / απαντήσεις των συναγωνιζόμενων. Η μη εγγραφή των ενδιαφερομένων στον παραπάνω κατάλογο δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού από το διαγωνισμό.

- 9.3 Η εγγραφή δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστάται.
- 9.4 Η Διοργανώτρια Αρχή μπορεί να επικοινωνεί με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο με ευθύνη του εκπροσώπου ως προς την παραλαβή των μηνυμάτων.

ΑΡΘΡΟ 10^ο. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

- 10.1 Ως ημερομηνία λήξης υποβολής των προτάσεων ορίζεται η **22/10/2019, ημέρα Τρίτη και ώρα 15:00** (έξι (6) μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης). Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, καμιά μελέτη δε γίνεται δεκτή.
- 10.2 Η υποβολή των προτάσεων θα γίνει στο πρωτόκολλο της Διοργανώτριας Αρχής (Τμήμα Διοικητικού) στη Διεύθυνση : Ν.Ε.Ο. Πατρών Αθηνών 32 και Αμερικής , Τ.Κ. 26441 ΠΑΤΡΑ, στις εργάσιμες ημέρες και ώρες 10:00-14:00.
- 10.3 Δεκτές θα γίνουν επίσης μελέτες που αποστέλλονται στην ίδια διεύθυνση, με το ταχυδρομείο ή μέσω ιδιωτικής εταιρείας μεταφορών με ευθύνη του διαγωνιζόμενου για την έγκαιρη υποβολή τους, η οποία αποδεικνύεται με τη σφραγίδα αποστολής.
- 10.4 Σε όλες τις προτάσεις θα δίνεται αριθμός πρωτοκόλλου και απόδειξη, όπου θα αναγράφεται ο χαρακτηριστικός κωδικός επιλογής του συμμετέχοντα, βάσει της παραγράφου 3 του άρθρου 10 της με αρ. Πρωτ. Οικ. 26804/16.06.2011 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α., όπως αυτό τροποποιήθηκε με τη με αρ.Πρωτ. Οικ 22186/04.05.2012 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α., ο οποίος θα πρέπει να αποτελείται από δέκα (10) ψηφία, ύψους 1 εκ., εκ των οποίων τα οκτώ (8) είναι αριθμητικά και τα δύο (2) του λατινικού αλφαβήτου και η ημερομηνία παραλαβής της.
- 10.5 Καμιά παράταση της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων δε θα δοθεί, εκτός της περίπτωσης τυχόν μη τήρησης των προθεσμιών του άρθρου 7.2 και του άρθρου 11.4 της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή θα ενημερωθούν υποχρεωτικά οι εγγεγραμμένοι εκπρόσωποι.

ΑΡΘΡΟ 11^ο. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- 11.1 Οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να υποβάλλουν τυχόν ερωτήματα για τον Διαγωνισμό εγγράφως μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στα email: spapaxristopoulos@ptapde.gr και ptapde@ptapde.gr, από την 23/04/2019 και ώρα 9:00 έως και τις 07/06/2019 και ώρα 14:00. Πέραν της ανωτέρω ημερομηνίας δεν θα γίνουν δεκτές ερωτήσεις.
- 11.2 Η Διοργανώτρια Αρχή είναι υποχρεωμένη να ενημερώσει εγγράφως μέσω διαδικτύου όλους τους εκπροσώπους για τα ερωτήματα που θα υποβληθούν και τις απαντήσεις που δίνονται σε αυτά, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, ήτοι ως τις 17/06/2019 και ώρα 15:00.
- 11.3 Οι ερωτήσεις και απαντήσεις αφορούν σε διευκρινίσεις των δεδομένων του διαγωνισμού και δεν είναι δυνατόν να προκύπτει τροποποίηση των δεδομένων του διαγωνισμού ή αλλαγή προθεσμιών.
- 11.4 Σε περίπτωση καθυστέρησης των απαντήσεων, η προθεσμία παράδοσης θα μετατεθεί κατά χρονικό διάστημα όσο και η καθυστέρηση.

ΑΡΘΡΟ 12°. ΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Κάθε πρόταση που θα υποβληθεί πρέπει να σημαίνεται με ένα μόνο χαρακτηριστικό κωδικό, χωρίς ψευδώνυμο.

Ο κωδικός αυτός θα αποτελείται από δέκα (10) ψηφία, (8) αριθμητικά και (2) λατινικά, ύψους 1εκ., και θα τοποθετηθεί στο επάνω δεξιό άκρο των σχεδίων, των τευχών της μελέτης, των πινακίδων και των κλειστών φακέλων του άρθρου 14. Δεν επιτρέπεται, επί ποινή αποκλεισμού, η αναγραφή του ονόματος ή στοιχείων του, αποστολέα ακόμα και στα τυχόν συνοδευτικά παραστατικά όταν η αποστολή γίνεται μέσω ταχυδρομείου ή άλλης εταιρείας.

ΑΡΘΡΟ 13°. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΥΠΟΒΛΗΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΟΥΣ

Τα στοιχεία της μελέτης θα υποβληθούν όπως ορίζεται στις επόμενες παραγράφους.

13.1 ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Κάθε Διαγωνιζόμενος θα υποβάλει έκθεση περιγραφής της συνολικής πρότασής του υπό τη μορφή τεύχους (DIN A4), που δε θα υπερβαίνει συνολικά τις εξήντα (60) σελίδες, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν επεξηγηματικών σκαριφημάτων. Η Έκθεση θα παραδοθεί σε έξι (6) αντίτυπα και θα περιλαμβάνει τα εξής Στοιχεία Περιγραφής Συνολικής Πρότασης:

1. Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης - ενδεικτικά αναφέρονται: θεσμικό πλαίσιο, δίκτυα, γεωμορφολογικά, περιβαλλοντικά, κοινωνικοοικονομικά στοιχεία κ.α.. Σημειώνεται ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες οι προστατευτικές διατάξεις/δεσμεύσεις, για παράδειγμα αρχαιολογικοί χώροι, δασικές εκτάσεις, ΖΟΕ εάν υπάρχουν, περιβαλλοντικές δεσμεύσεις, περιοχές NATURA, χωροταξικές και πολεοδομικές δεσμεύσεις, κ.α. (σχετικές δεσμεύσεις δίνονται ενδεικτικά στο Παράρτημα του παρόντος).
2. Ανάλυση των συνθετικών αρχών, καθώς και των λειτουργικών, αισθητικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων βάσει των οποίων συντάχθηκε η πρόταση.
3. Περιγραφή και τεκμηρίωση των χωροταξικών, σχεδιαστικών, κατασκευαστικών και μορφολογικών επιλογών της πρότασης.
4. Γενική εκτίμηση του συνολικού κόστους υλοποίησης της υποβαλλόμενης πρότασης.
5. Παράρτημα με μικρύνσεις σε DIN A3 των σχεδίων της 13.2.

Ο Μελετητής είναι ελεύθερος να συμπληρώσει κατά την κρίση του την Έκθεση και να περιλάβει στοιχεία των χωροταξικών σχεδίων, σκίτσα, διαγράμματα ή σκαριφήματα, φωτογραφίες καθώς και ότι άλλο κρίνει πρόσφορο για την καλύτερη κατανόηση των προτάσεών του, μέσα στον περιορισμό των εξήντα (60) σελίδων.

Επιπλέον θα υποβληθεί περιληπτική έκθεση σε DIN A4, έως τρεις (3) σελίδες σε έξι (6) αντίτυπα.

13.2 ΣΧΕΔΙΑ

Κάθε διαγωνιζόμενος θα υποβάλει σχέδια. Η σύνθεση και παρουσίαση των σχεδίων της πρότασης είναι ελεύθερη. Κατ' ελάχιστον θα πρέπει να υπάρχουν 3 σχέδια σε DIN A0 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

Πινακίδα 1: Απεικόνιση της υπάρχουσας κατάστασης της ευρύτερης περιοχής μελέτης.

Πινακίδα 2: Σχέδιο της περιοχής επέμβασης όπου κυρίως θα περιγράφεται η κεντρική ιδέα του μελετητή.

Πινακίδα 3: Σχέδιο της προτεινόμενης λύσης της παραλίμνιας περιοχής της λίμνης Τριχωνίδας

Το πλήθος των πινακίδων και οι κλίμακες σχεδίασης διαμορφώνονται ελεύθερα και είναι στην κρίση του κάθε διαγωνιζόμενου, αρκεί το περιεχόμενο να είναι σαφές και ευδιάκριτο, για την καλύτερη ανάπτυξη της πρότασής του.

Δε θεωρείται απαραίτητη η υποβολή μακέτας.

13.3 **DVD-ROM ή USB-flash drive** που θα περιλαμβάνει:

A) Τα ηλεκτρονικά αρχεία των προτύπων σχεδίων.

B) Τα περιλαμβανόμενα στις πινακίδες σε ξεχωριστά αρχεία.

Γ) Την Έκθεση περιγραφής της Συνολικής Πρότασης και την περίληψη αυτής.

Όλα τα ανωτέρω θα παραδοθούν τόσο στην πρότυπη επεξεργάσιμη μορφή τους όσο και σε αρχεία “.pdf”.

13.4 **Επισημάνσεις**

- Η πρόταση που θα υποβληθεί στον Διαγωνισμό θα χρησιμοποιεί το μετρικό σύστημα μέτρησης.
- Επίσημη γλώσσα του Διαγωνισμού είναι η Ελληνική.
- Όλα τα στοιχεία (σχέδια, τεύχη, κ.λ.π.) των προτάσεων που θα υποβληθούν θα είναι στην Ελληνική γλώσσα. Κάθε στοιχείο που δε θα είναι στην Ελληνική γλώσσα δε θα ληφθεί υπόψη από την Κριτική Επιτροπή. Ο έλεγχος αναγνωσιμότητας των DVD-ROM ή USB-flash drive και της συμβατότητας των αρχείων αποτελεί ευθύνη των διαγωνιζόμενων.

ΑΡΘΡΟ 14^ο. ΤΡΟΠΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

14.1 Οι διαγωνιζόμενοι δε δεσμεύονται για τους τρόπους παρουσίασης των σχεδίων και των πινακίδων (ελεύθερη χρήση χρώματος, σκιών, ψηφιακής απεικόνισης κ.λ.π.).

Τα ανωτέρω περιγραφόμενα υποχρεωτικά σχέδια θα παραδοθούν επικολλημένα αποκλειστικά σε πινακίδες, άκαμπτες επίπεδες DIN A0 (118,8 εκ. X 84 εκ.), προκειμένου να είναι δυνατή η παρουσίασή τους σε έκθεση που θα διοργανώσει η Διοργανώτρια Αρχή.

14.2 Είναι στην ευχέρεια των διαγωνιζομένων να καθορίσουν την κατεύθυνση παρουσίασης των πινακίδων (οριζόντια ή κάθετα ή συνδυασμός).

14.3 Οι αποδεκτές μορφές δεδομένων που θα περιλαμβάνονται στο DVD-ROM ή USB-flash drive είναι αρχεία:

α) .pdf για τις πινακίδες,

β) .tiff ή .jpeg για εικόνες ή φωτογραφίες που τυχόν εμφανίζονται και θα πρέπει υποχρεωτικά να δοθούν και ως ξεχωριστά αρχεία (για τα αρχεία μορφής .tiff ή .jpeg η ανάλυση θα είναι 300 dpi),

γ) doc 2007 ή προγενέστερο για την Έκθεση περιγραφής της συνολικής πρότασης και

δ) πρότυπη επεξεργάσιμη μορφή **και** σε μορφή *.dwg (τύπου AUTOCAD 2012 ή προγενέστερο ή αντίστοιχο συμβατό) για τα ηλεκτρονικά αρχεία των προτύπων σχεδίων. Τα αρχεία *.dwg θα είναι μορφοποιημένα ώστε το εκτυπώσιμο τμήμα του σχεδίου να βρίσκεται σε διαμορφωμένο page layout (και όχι model) και συνοδεύονται από τα αντίστοιχα αρχεία εξωτερικής αναφοράς και όλα τα τυχόν συνοδευτικά αρχεία (γραμματοσειρές, αρχεία plot style κ.λπ).

14.4 Το κείμενο που θα συμπεριληφθεί στην Έκθεση περιγραφής της συνολικής πρότασης θα πρέπει να είναι σε μορφή επεξεργαστή κειμένου Microsoft Word 2007 ή προγενέστερο.

1. Διαμόρφωση σελίδας: Επάνω και κάτω περιθώρια 3,5 εκ. και 3 εκ αντίστοιχα. Δεξιά και αριστερά περιθώρια 2,5 εκατοστά.
  2. Κωδικός Συμμετοχής: Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ : Ο κωδικός αυτός που αποτελείται από δέκα (10) ψηφία, από τα οποία τα οκτώ (8) είναι αριθμητικά και τα δύο (2) του λατινικού αλφαβήτου, ύψους 1εκ. (βλ. άρθρο 11), Arial, έντονης γραφής (bold), τοποθετείται στο άνω δεξιό άκρο των πινακίδων και τευχών της μελέτης (άρθρο 12).
  3. Τίτλος Διαγωνισμού: Σε κάθε σελίδα του τεύχους Arial, μεγέθους 12, έντονης γραφής (bold), κεφαλαία γράμματα, στοίχιση στο κέντρο.
  4. Κείμενο περιγραφής της πρότασης: Arial μεγέθους 12, πεζά γράμματα, πλήρης στοίχιση, διάστιχο μεταξύ των γραμμών 1,5 (line spacing: 1,5 lines)
  5. Σχήματα – Διαγράμματα - Χάρτες: πρέπει να είναι ενσωματωμένα στο κείμενο.
  6. Υποσημειώσεις: Οποιαδήποτε πληροφορία τύπου υποσημείωσης θα πρέπει να εμφανίζεται στο τέλος του κειμένου (endnote) και σε καμία περίπτωση στο κάτω μέρος των σελίδων του κυρίως κειμένου (footnote). Οι υποσημειώσεις θα έχουν την ίδια μορφή με το κείμενο.
- 14.5 Τα αναφερόμενα στο Άρθρο 15 για τη σήμανση των προτάσεων είναι υποχρεωτικά για όλους τους διαγωνιζομένους. Σε αντίθετη περίπτωση αποκλείονται από τον Διαγωνισμό.
- 14.6 Κάθε πρόσθετο στοιχείο που θα παραδοθεί εκτός των υποχρεωτικών στοιχείων (έκθεση, παράρτημα έκθεσης και σχέδια, όπως αυτά ορίζονται στο Άρθρο 12 της παρούσας Προκήρυξης), δε θα ληφθεί υπ' όψη.

ΑΡΘΡΟ 15°. ΠΑΡΑΔΟΣΗ – ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

- 15.1 Η όλη εργασία θα παραδοθεί συσκευασμένη με χαρτί χρώματος καφέ, σε ένα μόνο αδιαφανές δέμα, στην εξωτερική πλευρά του οποίου θα βρίσκεται επικολλημένη σελίδα Α4, όπου αντί ψευδωνύμου θα αναγράφονται ο χαρακτηριστικός αριθμός σήμανσης και η διεύθυνση παραλήπτη, δηλαδή: «XXXXXXXXXX»

«ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»
 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΙΔΕΩΝ ΜΕ ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΜΕ
 ΤΙΤΛΟ «ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ
 ΤΡΙΧΩΝΙΔΑΣ»

Διεύθυνση : Ν.Ε.Ο. Πατρών Αθηνών 32 και Αμερικής , Τ.Κ. 26441 ΠΑΤΡΑ,
 Τηλ. : 2613 613650, 2613 613670
 Fax. : 2610 461126

- 15.2 Κάθε διαγωνιζόμενος ή ομάδα διαγωνιζόμενων θα υποβάλει μέσα στο ανωτέρω δέμα:
- την Έκθεση και την περίληψη αυτής (Α4) σε 6 αντίγραφα,
  - τις άκαμπτες πινακίδες και τα λοιπά σχέδια της πρότασης,
  - το DVD – ROM ή USB-flash drive
  - **ένα Φάκελο κλειστό, αδιαφανή**, ο οποίος θα φέρει γραμμένο στο εξωτερικό του τον ίδιο με τη μελέτη ενδεικτικό αριθμό σήμανσης, Στο φάκελο αυτό (**Φάκελο κλειστό, αδιαφανή**) θα περιέχονται για κάθε συμμετέχοντα στο διαγωνισμό, φυσικό ή νομικό πρόσωπο τα παρακάτω:

- α) Σε Α4 χαρτί, το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση, το τηλέφωνο, ο αριθμός τηλεομοιοτυπίας, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ο κωδικός συμμετοχής.
- β) Άδεια άσκησης επαγγέλματος από το ΤΕΕ χωροτάκτη μηχανικού στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα των παρ. 5-7 του άρθρου 14 του Ν.3316/05. Αν πρόκειται για φοιτητές, βεβαίωση από τη σχολή τους.
- γ) Δικαιολογητικά: φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα.
- δ) Υπεύθυνη δήλωση, όταν πρόκειται για ομάδα διαγωνιζομένων, υπογεγραμμένη από όλα τα μέλη της ομάδας μελέτης, όπου θα αναφέρονται τα ποσοστά συμμετοχής κάθε μέλους της ομάδας στα χρηματικά ποσά, σε περίπτωση βράβευσης της μελέτης.
- 15.3 Εάν ο διαγωνιζόμενος ή η ομάδα των διαγωνιζόμενων αποδέχεται την επώνυμη έκθεση της μελέτης της σε περίπτωση που δε διακριθεί, θα υποβάλει σχετική ενυπόγραφη δήλωση όλων των μελών της μέσα στο παραπάνω δέμα, **σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο**, που θα σημειωθεί με τον αριθμό της πρότασης και θα φέρει κάτω αριστερά την ένδειξη «**αποδοχή αποσφράγισης**».

ΑΡΘΡΟ 16°. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Οι Διαγωνιζόμενοι έχουν την πλήρη ευθύνη των σχεδιαστικών προτάσεων μέχρι την παραλαβή τους από την Διοργανώτρια Αρχή.

Τα τυχόν ασφαλιστικά έξοδα και τα μεταφορικά επιβαρύνουν τον Διαγωνιζόμενο. Η Διοργανώτρια Αρχή δεν είναι υπεύθυνη για καθυστερήσεις που μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη εμπρόθεσμη υποβολή της μελέτης.

ΑΡΘΡΟ 17°. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η Κριτική Επιτροπή θα λάβει γνώση του περιεχομένου των προτάσεων που υποβλήθηκαν μετά την εκπνοή της προθεσμίας που προβλέπεται για την υποβολή τους, παραλαμβάνοντας τις μελέτες, τα υποβληθέντα ερωτήματα και τις σχετικές απαντήσεις από τη Διοργανώτρια Αρχή.

ΑΡΘΡΟ 18°. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Για την κρίση της κριτικής επιτροπής θα ληφθεί υπ' όψη ο βαθμός προσέγγισης στους τεθέντες στόχους και κυρίως ως προς:

- τα λειτουργικά, αισθητικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της πρότασης.
- τη συμβολή στην αναβάθμιση και ανάπτυξη της ευρύτερης και παραλίμνιας περιοχής, με σεβασμό στο περιβάλλον και στις αρχές της αειφορίας και την ανάδειξη του υπερτοπικού χαρακτήρα της λίμνης Τριχωνίδας
- την πρωτοτυπία της πρότασης σε συνδυασμό με την εφαρμοσιμότητα και τεχνική προσέγγιση της πρότασης
- την χωροθέτηση των λειτουργιών – δραστηριοτήτων.

Η κριτική Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την προβληματική και τις απαιτήσεις του διαγωνισμού και με συγκριτική εξέταση των παραδοθεισών προτάσεων, διατηρεί το δικαίωμα να αποφασίσει την ιεράρχηση και τη βαρύτητα των κριτηρίων που θέτει η παρούσα προκήρυξη.

ΑΡΘΡΟ 19^ο. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

- 19.1 Η Κριτική Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει όταν υπάρχει ολομέλεια παρουσία γραμματέα. Η διαδικασία αξιολόγησης καταγράφεται σε πρακτικό ανά συνεδρίαση, σε ένα τελικό συγκεντρωτικό και σε ένα συνοπτικό πρακτικό.
- 19.2 Η Κριτική Επιτροπή θα συνέλθει ύστερα από πρόσκληση της αρμόδιας Υπηρεσίας για κρίση, το αργότερο σε 15 εργάσιμες ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας παράδοσης των προτάσεων.
- 19.3 Στο **1^ο στάδιο** θα εξετάσει την τυπική εκπλήρωση των όρων της Προκήρυξης. Κατά την πρώτη συνεδριάσή της θα γίνει η αποσφράγιση των δεμάτων από την Κριτική Επιτροπή και ο έλεγχος όσον αφορά στην έγκυρη υποβολή, στην εξασφάλιση ανωνυμίας και στην πληρότητα των ζητούμενων στοιχείων. Εν συνεχεία θα συνταχθεί σχετικό πρακτικό, στο οποίο θα αναγράφονται τα παραληφθέντα στοιχεία κάθε μίας πρότασης. Οι σφραγισμένοι Φάκελοι που περιέχουν τα ονόματα των διαγωνιζομένων θα μονογραφηθούν και θα συσκευαστούν σε δέμα που θα σφραγισθεί, θα μονογραφηθεί και θα φυλαχτεί με ευθύνη της Διοργανώτριας Αρχής. Το δέμα με τους Φακέλους θα αποσφραγισθεί ενώπιον της Κριτικής Επιτροπής μετά την υπογραφή του Πρακτικού της αξιολόγησης και κατάταξης των προτάσεων.
- 19.4 Στο **2^ο στάδιο**, η Κριτική Επιτροπή προβαίνει στην αξιολόγηση όλων των προτάσεων που πληρούν τα τυπικά στοιχεία της Προκήρυξης και στην αιτιολογημένη κατάταξή τους κατά σειρά επιτυχίας, καταγράφοντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα κάθε πρότασης.
- 19.5 Στο **3^ο στάδιο**, εάν, μετά την αποσφράγιση των φακέλων για τη διαπίστωση των βραβευμένων μελετητών, αποδειχθεί ότι ο συντάκτης μίας από τις βραβευθείσες προτάσεις δεν είχε δικαίωμα συμμετοχής στο Διαγωνισμό, τη θέση της μπορεί να καταλάβει η επόμενη στη σειρά κατάταξης πρόταση, εφ' όσον κριθεί επαρκής.
- 19.6 Κατά τη διάρκεια των εργασιών της Κριτικής Επιτροπής απαγορεύεται η γνωστοποίηση του υλικού του Διαγωνισμού σε τρίτους.
- 19.7 Η απόφαση της Κριτικής Επιτροπής για την απονομή των βραβείων είναι δεσμευτική για τη Διοργανώτρια Αρχή, εφόσον δεν είναι αντίθετη προς τους όρους της Προκήρυξης.
- 19.8 Η Επιτροπή πρέπει να εκδώσει την απόφασή της μέσα σε 30 ημερολογιακές μέρες από την αποσφράγιση των προτάσεων. Υπάρχει δυνατότητα παράτασης της ως άνω προθεσμίας με απόφαση της Διοργανώτριας Αρχής (μέχρι και το διπλάσιο του παραπάνω χρόνου) μόνο σε περίπτωση εξαιρετικά μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων.
- 19.9 Η Κριτική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να κηρύξει άγονο τον Διαγωνισμό εφόσον διαπιστώσει επίπεδο προτάσεων μη ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις του. Στην περίπτωση αυτή δε θα δοθούν αποζημιώσεις.
- 19.10 Σε περίπτωση ματαίωσης της κρίσης, λόγω υπαιτιότητας της Διοργανώτριας Αρχής, το συνολικό ποσό των βραβείων μοιράζεται στους συμμετέχοντες στο Διαγωνισμό και επιστρέφονται στους διαγωνιζομένους οι σχετικές προτάσεις.
- 19.11 Τα Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Κριτικής Επιτροπής, τα οποία θα περιλαμβάνουν αιτιολογημένη Έκθεση για τη διαδικασία επιλογής και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των Προτάσεων που έλαβαν βραβεία καθώς και την Απόφασή της, υπογράφονται από όλα τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής και παραδίδονται στην Διοργανώτρια Αρχή το αργότερο μέσα σε 10 ημέρες από τη λήξη της διαδικασίας. Τα επί μέρους πρακτικά των συνεδριάσεων της Κριτικής Επιτροπής μαζί με το τελικό συγκεντρωτικό και συνοπτικό πρακτικό της υποβάλλονται στην Διοργανώτρια Αρχή το αργότερο μέσα σε 10 ημέρες από τη λήξη της διαδικασίας.

ΑΡΘΡΟ 20^ο. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ- ΠΡΟΒΟΛΗ

- 20.1 Το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού επικυρώνεται με Απόφαση της Διοργανώτριας Αρχής, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και κοινοποιείται στους εκπροσώπους των συμμετεχόντων. Επίσης δημοσιοποιείται και αποστέλλεται για ενημέρωση των ιστοσελίδων στο Τ.Ε.Ε., στον Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α., στον Σ.Ε.ΠΟ.Χ και το Υ.ΠΕ.Κ.Α..
- 20.2 Η Διοργανώτρια Αρχή, εκτός από την ανάρτηση των προτάσεων που διακρίθηκαν στην ιστοσελίδα της, θα οργανώσει έκθεση με τις υποβληθείσες προτάσεις. Η έκθεση θα πραγματοποιηθεί σε ειδική αίθουσα που θα ορίζεται στην ανακοίνωση δημοσιοποίησης του αποτελέσματος του Διαγωνισμού, με είσοδο ελεύθερη στο κοινό.
- 20.3 Στις βραβευμένες προτάσεις θα σημειώνονται και τα ονόματα των μελετητών που τις εκπόνησαν. Επίσης θα σημειώνονται τα ονόματα όσων μελετητών επιθυμούν να άρουν την ανωνυμία τους, με σχετική τους δήλωση, σε φάκελο με ένδειξη «αποδοχή αποσφράγισης» (βλ. § 15.3 της παρούσης).
- 20.4 Το υλικό των προτάσεων που έχουν βραβευτεί και εξαγοραστεί τηρείται σε ειδικό αρχείο με ευθύνη της Διοργανώτριας Αρχής και αντίγραφο του, σε ηλεκτρονική μορφή, αποστέλλεται στο Υ.ΠΕ.Κ.Α.

ΑΡΘΡΟ 21^ο. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

- 21.1 Οι προτάσεις που δε θα βραβευθούν ή εξαγοραστούν, παραλαμβάνονται από τους δικαιούχους, μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη της έκθεσης των προτάσεων. Η παραλαβή θα γίνει με την προσκόμιση της απόδειξης παραλαβής της μελέτης που χορηγήθηκε ή της απόδειξης του Ταχυδρομείου ή της ιδιωτικής εταιρείας μεταφορών στην οποία πρέπει να γράφεται ο χαρακτηριστικός κωδικός της.
- 21.2 Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας ουδεμία ευθύνη φέρουν η Διοργανώτρια Αρχή για τη φύλαξη ή απώλεια των προτάσεων που δεν βραβεύθηκαν ή δεν εξαγοράστηκαν.

ΑΡΘΡΟ 22^ο. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

- 22.1 Η Περιληπτική Προκήρυξη του Διαγωνισμού δημοσιεύεται κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν.3316/05 όπως ισχύει. Επίσης αναρτάται στην ιστοσελίδα της Διοργανώτριας Αρχής και αποστέλλεται ενημερωτικά για ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ, του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. και του Σ.Ε.ΠΟ.Χ. Επί πλέον η διοργανώτρια αρχή ενημερώνει το Υ.ΠΕ.Κ.Α. το αργότερο εντός 5 ημερών από τη δημοσίευση της προκήρυξης.
- 22.2 Η αναλυτική προκήρυξη θα αναρτηθεί για ενημέρωση στην ιστοσελίδα της Διοργανώτριας Αρχής.
- 22.3 Τα αποτελέσματα του Διαγωνισμού με τα ονόματα των βραβευθέντων, καθώς και ο τόπος και χρόνος έκθεσης των σχεδίων, θα αναρτηθούν για ενημέρωση στην ιστοσελίδα της Διοργανώτριας Αρχής.
- 22.4 Επίσης θα σταλούν ενημερωτικά στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ, του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α., του Σ.Ε.ΠΟ.Χ και του ΥΠΕΚΑ.

ΑΡΘΡΟ 23^ο. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ- ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

- 23.1 Η πνευματική ιδιοκτησία της εργασίας των συμμετεχόντων στον Διαγωνισμό διέπεται από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 16 της Απόφασης Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. με αρ. 26804/2011(ΦΕΚ 1427/Β' /16-6-2011).
- 23.2 Το υλικό των προτάσεων που θα βραβευθούν και θα εξαγοραστούν περιέρχεται στην πλήρη και αποκλειστική κυριότητα της Διοργανώτριας Αρχής η οποία έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει τις βραβευμένες προτάσεις ή στοιχεία αυτών ως πρότυπα πολλαπλής εφαρμογής.
- 23.3 Τυχόν ενστάσεις κατά απόφασης της κατακύρωσης αποτελέσματος του διαγωνισμού υποβάλλονται, εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ανάρτηση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, στα γραφεία της διοργανώτριας αρχής και την κοινοποίηση στους εκπροσώπους των συμμετεχόντων. Η ένσταση απευθύνεται στην διοργανώτρια αρχή και ασκείται με κατάθεση στο πρωτόκολλο αυτής ή με ταχυδρομική επιστολή επί αποδείξει ή με τηλεομοιοτυπία. Ως ημερομηνία κατάθεσης λογίζεται αντίστοιχα η ημερομηνία πρωτοκόλλησης ή ημερομηνία του αποδεικτικού παραλαβής ή της αποστολής της τηλεομοιοτυπίας (παράγραφος 1 του άρθρου 17 της αριθ. πρωτ. οικ. 26804/16-6-2011 απόφασης Υπουργού Π.Ε.Κ.Α.).
- 23.4 Η διοργανώτρια αρχή αποφαινεται επί της ένστασης μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της κριτικής επιτροπής μέσα σε προθεσμία δύο εβδομάδων από την υποβολή της ένστασης. Για τη διευκόλυνση της διαδικασίας η εισήγηση μπορεί να διαμορφωθεί και να υποβληθεί στη διοργανώτρια αρχή ηλεκτρονικά ή μέσω τηλεομοιοτυπίας (παράγραφος 2 του άρθρου 17 της αρ. πρωτ. οικ. 26804/16-6-2011 απόφασης Υπουργού Π.Ε.Κ.Α.)
- 23.5 Δεν προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης θεραπείας.
- 23.6 Για την δικαστική επίλυση διαφορών έχουν εφαρμογή ανάλογα τα αναφερόμενα στην παρ. 14 του άρθρου 41 του Ν.3316/2005.

ΑΡΘΡΟ 24^ο. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Αποστολή της περίληψης της προκήρυξης στον Ελληνικό Τύπο και στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ	23/04/2019
Ανάρτηση προκήρυξης Διαγωνισμού στην ιστοσελίδα της Διοργανώτριας Αρχής	23/04/2019
Προθεσμία υποβολής αίτησης για εγγραφή στον κατάλογο συμμετεχόντων του Διαγωνισμού και παραλαβής των στοιχείων του Διαγωνισμού (προαιρετικά)	07/06/2019
Προθεσμία υποβολής ερωτημάτων από τους διαγωνιζόμενους	07/06/2019
Προθεσμία απαντήσεων στα ερωτήματα	17/06/2019
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	22/10/2019

ΑΡΘΡΟ 25^ο. ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στους ενδιαφερόμενους χορηγούνται τα παρακάτω στοιχεία:

- Η παρούσα προκήρυξη του διαγωνισμού
- Φάκελος διαγωνισμού

Η παρούσα προκήρυξη και ο φάκελος του διαγωνισμού θα διατίθενται από την ημέρα έναρξης του διαγωνισμού στην ιστοσελίδα της Διοργανώτριας Αρχής. Τον πλήρη φάκελο του διαγωνισμού μπορούν επίσης να τον παραλάβουν οι ενδιαφερόμενοι σε ηλεκτρονική μορφή σε συνεννόηση με το Τμήμα Επιστημονικοτεχνικής Υποστήριξης και Υλοποίησης Προγραμμάτων του ΠΤΑ/ΠΔΕ (τηλ. 2613-613670, email: sparaxristopoulos@ptapde.gr).

ΑΡΘΡΟ 26^ο. ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ

Η συμμετοχή των διαγωνιζομένων στον παρόντα διαγωνισμό έχει ως προϋπόθεση την ανεπιφύλακτη αποδοχή των όρων της παρούσας διακήρυξης.

Τύπος ανάθεσης: Διαγωνισμός Μελετών με απονομή βραβείων

Κατηγορία μελέτης: Χωροταξική μελέτη ιδεών για την στρατηγική ανάπτυξη της περιοχής της λίμνης Τριχωνίδα

1. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η λίμνη Τριχωνίδα είναι η μεγαλύτερη λίμνη της Ελλάδας. Βρίσκεται νότια του Παναιτωλικού όρους και βόρεια του Αρακύνθου, εκτείνεται από τα ανατολικά προς τα δυτικά και συνδέεται δυτικά με τη γειτονική λίμνη Λυσιμαχία.

Η μεγάλη επιφάνειά της, (95,8 τετραγωνικά χιλιόμετρα), της προσδίδει όψη θάλασσας. Το μέγιστο μήκος της είναι 21,5 χλμ., το μέγιστο πλάτος της 6 χλμ. περίπου και το μέγιστο βάθος της 58 μέτρα, ενώ το μήκος της ακτογραμμής της είναι 51 χιλιόμετρα. Το σχήμα της είναι επίμηκες και τοξοειδές, ενώ η περιοχή από την οποία συλλέγει τα νερά της έχει έκταση 215 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Η λίμνη δημιουργήθηκε κατά το τέλος του Πλειστόκαινου και αποτελεί τμήμα μιας μεγαλύτερης τοπικής λίμνης. Η προέλευσή της οφείλεται σε διεργασίες από τεκτονικές κινήσεις, καρστικά φαινόμενα, την δράση των ποταμών και την ιζηματογένεση.

Σύμφωνα με την παράδοση, στα αρχαία χρόνια υπήρχε μέσα στη λίμνη μια πόλη που βυθίστηκε. Η πόλη αυτή είχε τρεις κώνους και ίσως από εκεί πήρε το όνομά της η λίμνη: Τρεις κώνοι – Τριχωνίδα. Μια άλλη εκδοχή, μάλλον η επικρατέστερη, είναι ότι πήρε το όνομα της από την αρχαία πόλη Τριχώνιο, που βρίσκεται δίπλα στη λίμνη, κοντά στο χωριό της Γαβαλούς.

Ο όγκος του νερού της λίμνης ανέρχεται περίπου σε 142 εκατομμύρια κυβικά. Οι εισρέουσες ποσότητες νερού προέρχονται από πηγές, κυρίως υπόγειες και από 15 μεγάλους και αρκετούς χείμαρρους, οι οποίοι ξεκινούν από το Παναιτωλικό και τον Αράκυνθο και καταλήγουν στη λίμνη. Ποσότητα νερού προέρχεται και από αποστράγγιση της περιοχής Παναιτωλίου – Καινούργιου, που χρησιμοποιούν για άρδευση νερό από τον Αχελώο. Η λίμνη συνδέεται με την αντίστοιχη της Λυσιμαχίας με διώρυγα. Η ποσότητα του νερού που εισρέει στη Λυσιμαχία ρυθμίζεται από τις πόρτες δίπλα στα Γεφύρια του Αλάμπεη. Μεγάλες ποσότητες νερού της Τριχωνίδα καταλήγουν στα χωράφια του Λεσινίου, της Κατοχής, Νεοχωρίου και Μεσολογίου.

Η θερμοκρασία του νερού ποικίλλει ανάλογα με την εποχή από 4° – 25° βαθμούς Κελσίου. (πρόκειται για θερμή λίμνη).

Η παραλίμνια βλάστηση στην Τριχωνίδα αποτελείται από αιωνόβια πλατάνια, ιπιές, φράξους, λεύκες, καβάκια, λυγαριές, κυπαρίσσια, δάφνες, πικροδάφνες, ευκαλύπτους, καλαμιές, βούρλα, ψαθιά, βαλτώδεις εκτάσεις και εσπεριδοειδή [1].

Φιλοξενεί 25 είδη ψαριών, όπως δρομίτσα, τσουρούκλα, αθερίνα, κυπρίνη (γριβάδι), λουρογοβιός, χέλι, γουρνάρα, τριχωνοβελονίτσα, σαλιάρα, κουνουπόψαρο, γλανίδι, 11 από τα οποία είναι ενδημικά στην Ελλάδα., νανογωβιός. Ένα είδος από αυτά μάλιστα, που απαντάται μόνον στην λίμνη Τριχωνίδα, είναι ο Νανογωβιός. Πρόκειται για μικρό ψάρι, το οποίο έχει μήκος κοντά στα πέντε εκατοστά, και ζει στα νερά της παραλίας. Στα νερά των ρεμάτων, κυρίως στις εκβολές τους, ζουν αρκετά ψάρια όπως η μπούλκα, η μπριάνα, η λιάρα, η νιάσκα ή τσίμα. Εκτιμάται ότι οι αλιευόμενες ποσότητες ψαριών υπερβαίνουν τους 350 τόνους ετησίως. Στα νερά της λίμνης διαβιούν ακόμη σπόγγοι, οστρακοειδή και μαλάκια.

Η орνιθοπανίδα της λίμνης είναι επίσης πολύ ενδιαφέρουσα. Έχουν παρατηρηθεί πάνω από 200 είδη πτηνών, μερικά από τα οποία ιδιαίτερα είναι σπάνια, όπως ο πορφυροτσικνιάς.. Από αυτά, τα τριάντα είδη – τουλάχιστον – υπάγονται στα απειλούμενα και στα αυστηρά προστατευόμενα από την κοινοτική νομοθεσία (Natura 2000). Ακόμη, η Τριχωνίδα είναι μία από τις λίγες περιοχές της Ελλάδας που συναντάται η Βίδρα, δείγμα κι αυτό της καθαρότητας των νερών της [2].

Πολύ σημαντικοί για τη διατήρηση των υδρολογικών και περιβαλλοντικών συνθηκών της περιοχής είναι οι ασβεστούχοι βάλτοι οι οποίοι έχουν χαρακτηριστεί ως «οικότοποι προτεραιότητας» και δημιουργήθηκαν από αποθέσεις ιζημάτων και συσσώρευση νεκρού φυτικού υλικού. Χαρακτηριστικό των περιοχών που καταλαμβάνουν είναι το φυτό Κλάδιο, το οποίο οι ντόπιοι αποκαλούν «Κοψιά» εξαιτίας των κοφτερών φύλλων του.

Οι οικότοποι αυτοί χαρακτηρίζονται ως εξαιρετικά ασταθείς και απαιτούν ειδική προστασία και μέτρα για την αποκατάστασή τους. Στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος «Δράσεις για την Προστασία των Ασβεστούχων βάλτων της Λίμνης Τριχωνίδας» που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση με το πρόγραμμα LIFE, καταγράφηκαν και αναλύθηκαν σε μεγάλο βαθμό τα προβλήματα που αντιμετώπιζε η λίμνη Τριχωνίδα. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε διαχειριστικό σχέδιο υδάτινων πόρων καταγράφοντας τις πηγές ρύπανσης και υλοποίησε αξιολογικές δράσεις όπως η εγκατάσταση σταθμηγράφων, μετεωρολογικών σταθμών, κατασκευή του Κέντρου Περιβάλλοντος Τριχωνίδας (ΚΕ.ΠΕ.ΤΡΙ) και άλλα [3].

Η λίμνη Τριχωνίδα αποτελεί ξεχωριστή περίπτωση καθώς εντάχθηκε στον κατάλογο με τις προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας, όχι λόγω ύπαρξης σε αυτήν εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων αλλά λόγω της σημασίας της για την αλιεία αθερίνας. Ειδικότερα στο Π.Δ. 99/2003 «Διενέργεια αλιείας στα εσωτερικά νερά» (ΦΕΚ 94Α/22.04.2003), στην 2η παράγραφο του άρθρου 1, καθορίζονται κανόνες και προϋποθέσεις για την αλιεία αθερίνας στη λίμνη Τριχωνίδα.

Παρά τις ανθρώπινες δραστηριότητες, η λίμνη διατηρεί ένα σημαντικό μέρος της πανίδας και χλωρίδας της, αλλά και της φυσικής της ομορφιάς. Γύρω από αυτή, αναπτύσσονται

εκτεταμένες κοινωνίες καλαμιώνων που προσφέρουν πολύτιμο καταφύγιο στην άγρια πανίδα. Επιπλέον, η λίμνη εξασφαλίζει την παροχή νερού και την άρδευση των γύρω περιοχών, είναι ιδανική για ψάρεμα και αναψυχή και επίσης παρουσιάζει επιστημονικό και εκπαιδευτικό ενδιαφέρον. Η χλωρίδα της περιοχής περιλαμβάνει πολλά ενδιαφέροντα είδη. Το κινδυνεύον υδρόβιο είδος *Cladium mariscus* έχει βρεθεί στη νότια πλευρά της λίμνης Τριχωνίδας [4].

Η ποιότητα των υδάτων

Το νερό της λίμνης Τριχωνίδας είναι πόσιμο και χρησιμοποιείται για την ύδρευση των Δημοτικών Ενοτήτων Μακρυνείας και Αρακύνθου στο νότιο τμήμα του υγροτόπου. Ωστόσο, ουσιαστικά, η λίμνη Τριχωνίδα μαζί με την λίμνη Λυσιμαχεία δέχονται όλες τις εκροές των γεωργικών εκμεταλλεύσεων από τους κάμπος Αγρινίου, Θεοσιέων, Παραβόλας, Θέρμου, Αρακύνθου, Μακρυνείας και Αγγελοκάστρου καθώς και τα αστικά και βιομηχανικά τους απόβλητα.

Η ζωή, η απασχόληση και οι ευκαιρίες εξέλιξης

Οι υπηρεσίες που παρέχονται στον πληθυσμό είναι περιορισμένες και η ανάλυση των διαθέσιμων δεδομένων αναδεικνύει το γεγονός ότι ο αριθμός των κατοίκων στους οικισμούς περιφερειακά της λίμνης μειώνεται συνεχώς, καθώς οι ευκαιρίες για απασχόληση είναι ελάχιστες.

Οι οικονομικές δραστηριότητες

Η δομή και οι λειτουργίες του οικονομικού ιστού δεν είναι αποτελεσματικές με συνέπεια, να τίθεται θέμα βιωσιμότητας των οικονομικών δραστηριοτήτων στην περιοχή και να παρεμποδίζεται η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ο τουρισμός

Ο τουρισμός ως δυναμικός πυλώνας του οικονομικού ιστού παρουσιάζει σημαντικές αδυναμίες: οι τουριστικές υποδομές στον υγρότοπο είναι υποτυπώδεις, με συνέπεια ο πολιτιστικός και ο φυσικός πλούτος της περιοχής να μένει σε σημαντικό βαθμό ανεκμετάλλευτος.

ΠΙΝΑΚΑΣ: Χαρακτηριστικά λίμνης Τριχωνίδας

(¹)Επιφάνεια	96,9km ²
(¹)Περίμετρος	51km
(¹)Όγκος λίμνης	2.9*109m ³
(¹)Μέγιστο μήκος	21,490km
(¹)Μέγιστο πλάτος	6,700km
(¹)Μέγιστο βάθος	59m (με κρυπτοβύθισμα 40m)
(¹)Μέσο βάθος	30,5m
(¹)Έκταση Λεκάνης	399km ²
Θερμοκρασία	10,3°C – 29,7°C (²)
PH	7,4 – 9,4 (²)
Τροφικό επίπεδο	Ολιγοτροφική προς μεσοτροφική (²)
(⁴)Ποιότητα νερού	Πόσιμο
(⁵)Χρόνος ανανέωσης	3,6 έτη
	Χείμαροι: Περιβολάρης (B), Λαγκάδα (B), Κουβελόρεμα (B), Ξεριάς (B), Κρηνόρρεμα (B), Μέγα Ρέμα (B), Διχαλόρεμμα (B), Μοκεσπάνος (B), Κουφόρρεμα (B), Σιταράλωνα (N), Μέγα Ρέμα (N), Μπούρλα (N), Γαβαλόρρεμα (N), Μπερδενίκος (N), Πλατανιάς (N), Τσερλής (N), Βαθύρρεμα (N)
(¹)Απορρέοντα ύδατα	Τάφρος Αλάμπη, Τοπικές αρδευτικές ανάγκες
Καθεστώς προστασίας	• Προστατευόμενη περιοχή πόσιμου νερού ΛΙΜΝΗ ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ- GR0415L000000004N- Λεκάνη Απορροής Αχελώου

	<ul style="list-style-type: none"> • NATURA 2000 ως Ειδική ζώνη διατήρησης ΕΖΔ (SAC) (ΛΙΜΝΕΣ ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ ΚΑΙ ΛΥΣΙΜΑΧΕΙΑ- Κωδ. NATURA: GR2310009 • Προστατευόμενη περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας • Δίκτυο Παρακολούθησης Σημαντικών Περιοχών για τα πουλιά της Ελλάδας (IBA GR91)
(1)Ιδιοκτησιακό καθεστώς	Ελληνικό Δημόσιο
Επιχειρήσεις	Γεωργικές, κτηνοτροφικές, τυροκομεία, αλιευτικές, ελαιοτριβεία

Πηγές: ⁽¹⁾ΔΥΕΥ, 2001 . ⁽²⁾Ντούλκα Χ., 2010 . ⁽³⁾Χαλκιά Α., 2013 . ⁽⁴⁾ΕΓΥ, 2014 . ⁽⁵⁾Ψιλοβίκος κ.α., 1995, στο [5]: Παπαρίζος Γ.

Η περιοχή που προτείνεται να αναπτυχθεί βρίσκεται εντός των ορίων του Δήμου Αγρινίου (Δημοτικές Ενότητες Θεοσιέων, Παραβόλας, Αρακύνθου & Μακρυνείας) και Δήμου Θέρμου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Ο Δήμος Αγρινίου συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από τη συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων της Αιτωλοακαρνανίας: Αγγελοκάστρου, Αγρινίου, Αρακύνθου, Θεοσιέων, Μακρυνείας, Νεάπολης Παναϊτωλικού, Παραβόλας, Παρακαμπυλίων και Στράτου. Η έκτασή του ανέρχεται σε 1.246,65 τ.χλμ. και ο πληθυσμός σε 94.181 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Έδρα του δήμου είναι η μοναδική πόλη του, το Αγρίνιο [6].

Ο Δήμος Θέρμου είναι ορεινός δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με έδρα το Θέρμο, ιστορική κωμόπολη. Ο δήμος έλαβε τη σημερινή του μορφή το 1998 με το Σχέδιο Καποδιστριας. Εν συνεχεία έμεινε ανέπαφος από τον «Καλλικράτη», αφού πληρούσε το πληθυσμιακό κριτήριο (2.000 για ορεινούς δήμους) ώστε να αποφύγει τις αναγκαστικές συνενώσεις. Έχει έκταση περίπου 334 τ.χλμ. και πληθυσμό 8.242 μόνιμων κατοίκων, σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Φορέας Διαχείρισης: Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου – Ακαρνανικών Ορέων.

Υδρογραφικά στοιχεία:

Σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΦΕΚ 2562 Β/ 25-09-2014), η λίμνη Τριχωνίδα περιλαμβάνεται στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΥΔ04), που έχει έκταση 10.199 km² και εκτείνεται στο βόρειο τμήμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην οποία εμπίπτει και η μεγαλύτερή του έκταση και περιλαμβάνει ακόμη μέρος των Περιφερειών Στερεάς Ελλάδας και Ιονίων Νήσων, μικρό μέρος της Περιφέρειας Θεσσαλίας και ελάχιστο μέρος της Περιφέρειας Ηπείρου.

Από τις τρεις κύριες υδρολογικές λεκάνες που περιλαμβάνονται στο Υδάτινο Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΥΔ4), η λίμνη Τριχωνίδα περιλαμβάνεται στη Λεκάνη απορροής του Αχελώου (GR15) που έχει έκταση 7.531 km².

Τα όρια της λεκάνης απορροής της λίμνης Τριχωνίδας έχει έκταση 399 km² και αποτελεί το 5,3% της Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) Αχελώου. Η ΛΑΠ Αχελώου αποφορτίζεται μέσω του Αχελώου ποταμού που εκβάλλει στο Εθνικό πάρκο λιμνοθαλασσών Μεσολογίου - Αιτωλικού που προστατεύεται και από την συνθήκη Ramsar.

Η λίμνη Τριχωνίδα έχει κωδικό Υδατικού Συστήματος: GR0415L000000004N, ενώ είναι χαρακτηρισμένη ως Φυσική Λίμνη, μεγάλου μεγέθους, βαθιά μονομικτική σε υγρές περιοχές. Επικοινωνεί με την Ενωτική Τάφρο Τριχωνίδας- Λυσιμαχείας μήκους 2.8km με τη λίμνη Λυσιμαχεία, προς την οποία διοχετεύεται το πλεονάζον υδατικό της δυναμικό. Όσον αφορά τις πιέσεις που δέχεται το επιφανειακό υδατικό σώμα αυτές συνίσταται σε Σημειακές και Διάχυτες πηγές ρύπανσης και σε απολήψεις ύδατος.

Όσον αφορά στις Σημειακές (Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), Εκβολή δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη, Βιομηχανικές μονάδες, Κτηνοτροφικές μονάδες κτλ) και Διάχυτες πηγές ρύπανσης (Γεωργικές δραστηριότητες, Αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ, Κτηνοτροφία- ποιμενική κτλ) στην υδρολογική λεκάνη της Λίμνης Τριχωνίδας, η ετήσια επιφανειακή ποσότητα ρύπων ΒΙΟD, Ν και Ρ (τόνοι/έτος) απεικονίζονται στους συνημμένους χάρτες (Χάρτης Τελικής ετήσιας επιφανειακής ποσότητας ρύπων από σημειακές πηγές ρύπανσης για τη ΛΑΠ Αχελώου.pdf, Χάρτης Τελικής ετήσιας επιφανειακής ποσότητας ρύπων από διάχυτες πηγές ρύπανσης για τη ΛΑΠ Αχελώου.pdf) [7].

Σύμφωνα, με τα στοιχεία του **Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών** του σχεδίου Διαχείρισης (Οδηγία 2000/60/ΕΚ και του ΠΔ 51/2007), η λίμνη Τριχωνίδα ανήκει στους ακόλουθους τύπους προστατευόμενων περιοχών:

- **Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση**, σύμφωνα με το αρθρ. 7 του ΠΔ 51/2007. Από τη λίμνη Τριχωνίδα υδρεύονται περιοχές των Δημοτικών ενοτήτων Αρακύνθου, Μακρύνειας και Αγγελοκάστρου του Δήμου Αγρινίου. (Χάρτης περιοχών για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση.pdf)

Για τις περιοχές αυτές έχουν καθοριστεί στο πρόγραμμα Μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης, τα μέτρα με κωδικό M04B0403 και ονομασία «Προστασία υδροληπτικών έργων επιφανειακών υδάτων για ύδρευση» και τα μέτρα με κωδικό M04B0404 και ονομασία «Υλοποίηση Σχεδίων Ασφάλειας Νερού»

- **Περιοχές που προορίζονται για προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία.** (Χάρτης περιοχών οικονομικής σημασίας.pdf)
- **Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών.** (Χάρτης Προστατευόμενων Περιοχών.pdf)

Επίσης, για την περιοχή ενδιαφέροντος στο πρόγραμμα Μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης, περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- Στα βασικά μέτρα της Ομάδας II της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας περιλαμβάνεται το Μέτρο με κωδικό M04B0902 και ονομασία «Προσδιορισμός κατώτατης στάθμης φυσικών λιμνών, προσδιορισμός μέγιστου εύρους διακύμανσης στάθμης ταμιευτήρων».
- Στα Συμπληρωματικά μέτρα της 1^{ης} αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (2000/60/ΕΚ), που καταρτίζεται και τίθενται σε εφαρμογή επιπλέον των βασικών μέτρων, περιλαμβάνεται το Μέτρο με κωδικό M04Σ1301 και ονομασία «Αποκατάσταση λειτουργίας ενωτικής τάφρου Τριχωνίδας- Λυσιμαχίας».

Αναφορικά με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, οι παραλίμνιες εκτάσεις της Τριχωνίδας περιλαμβάνονται στις Ζώνες Δυνητικού Κινδύνου πλημμύρας ΖΔΥΚΠ (GR04RAK0003).

Στους χάρτες επικινδυνότητας και κινδύνου πλημμύρας του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) απεικονίζονται για περίοδο επαναφοράς T=50έτη, 100 έτη και 1000 έτη οι επιφάνειες κατάκλισης στις παραλίμνιες εκτάσεις της λίμνης Τριχωνίδας. Οι χάρτες είναι αναρτημένοι στον ειδικό ιστότοπο της Ειδικής Γραμματείας υδάτων.

Σε σχέση με τη Ζώνη Δυνητικού Κινδύνου πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ GR04RAK0003), η διαχείριση των πλημμυρικών κινδύνων συνδέεται άρρηκτα με τη διαχείριση του συστήματος των λιμνών Τριχωνίδας- Λυσιμαχίας. Στο σύστημα των λιμνών, η λίμνη Τριχωνίδα συνδέεται με τη λίμνη Λυσιμαχία μέσω της αντίστοιχης ενωτικής τάφρου, το θυρόφραγμα ελέγχου στην είσοδο της έχει καταστραφεί με αποτέλεσμα η παροχή εισόδου να μην ελέγχεται αυτή τη στιγμή. Επίσης, η λίμνη Λυσιμαχία λόγω προσχώσεων που προέρχονται κυρίως από φερτά υλικά του χειμάρρου Ερμίτσα έχει χάσει σημαντικό μέρος της αποθηκευτικής- ρυθμιστικής ικανότητας που διέθετε. Τέλος, η τάφρος Διμήκου που συνδέει τη λίμνη Λυσιμαχία με τον π. Αχελώο δεν έχει επαρκή παροχευτικότητα και η εκβολή της προς τον Αχελώο είναι επισφαλής για μεγάλες σχετικά παροχές του ποταμού, ειδικά κατά τους χειμερινούς μήνες. [7].

Στα μέτρα του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) περιλαμβάνεται το μέτρο με κωδικό EL_04_33_11 και ονομασία «Εκσυγχρονισμός και αποκατάσταση αποχετευτικών/ αποστραγγιστικών δικτύων» καθώς και το μέτρο με κωδικό EL_04_35_15 και ονομασία «Σύνταξη Στρατηγικών Σχεδίων (Master Plan) Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας».

Καλύψεις γης:

Έχει εκπονηθεί μελέτη της WWF Ελλάς σε συνεργασία με το Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής και Τηλεπισκόπησης, Σχολή Δασολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης για τη χαρτογράφηση των καλύψεων γης σε επιλεγμένες περιοχές της Ελλάδας της οποίας τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στη χαρτογραφική εφαρμογή του WWF Ελλάς Οικοσκόπιο.

Στην περίπτωση της Τριχωνίδας εμφανίζεται κατακερματισμός των θαμνωδών εκτάσεων που διαχρονικά μετατράπηκαν σε αγροτικές.

Το υλικό μελέτης αποτέλεσαν ιστορικές αεροφωτογραφίες της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (Γ.Υ.Σ.) για το 1945 και τις δεκαετίες '60 και '70 και έγχρωμες ορθοφωτογραφίες με έτος λήψης 2007-09 και ανάλυση 0,5 μ., οι οποίες διατίθενται από την ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. [8].

Καθορισμός όχθων λίμνης:

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 189/ Δ' / 13-07-2016 έγινε ο καθορισμός της όχθης και της παρόχθιας ζώνης, από τη θέση Αμπάρια μέχρι τη Κάτω Μυρτιά. Η νότια όχθη της λίμνης δεν έχει καθοριστεί ακόμα.

Αρχαιολογικοί χώροι: Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΗ-ΘΕΣΗ	ΔΗΜΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΥΑ / ΦΕΚ
Αρχαία Μέταπα	ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΙΟΥ	Ο λόφος "Καστρι" μετά του προκειμένου λόφου των Αγίων Θεοδώρων παρά τον οικισμό Καφοράχη (Αρχαία Μέταπα). Και στους δύο λόφους σώζονται εκτεταμένα ίχνη οχύρωσης. Στα πρηνή του λόφου "Καστρι" διατηρούνται και θεμέλια κτιρίων. Η θέση ταυτίζεται κατά μία άποψη με την αρχαία Μέταπα (επικρατέστερη) ή κατ' άλλους με το Φύταιον.	ΥΑ Υ-ΠΠΕ/Α/Φ31/33595/3310/74/19-11-1976 - ΦΕΚ 1448/Β/3-12-1976
Αρχαίο Βουκάτιον	ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΙΟΥ	Η εντός των τειχών του αρχαίου Βουκατίου έκτασιν (παρά το χωρίον Παραβόλα) μετά ζώνης προστασίας 500 μ. Στον ψηλό λόφο ακριβώς πάνω από την σημερινή κωμόπολη Παραβόλα διατηρούνται τείχη πόλεως ελληνιστικών χρόνων που ταυτίζεται με το αρχαίο Βουκάτιο.	ΥΑ Υ-ΠΠΕ/Α/Φ31/33595/3310/74/19-11-1976 - ΦΕΚ 1448/Β/3-12-1976

Αρχαίο Τριχόνειον	ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΙΟΥ	Στις βόρειες υπώρειες του Αράκυνθου και μέσα στην κατοικημένη περιοχή της Γαβαλούς σώζονται σημαντικό νεκροταφείο, ακρόπολη, τείχη, κτίρια και άφθονο διάσπαρτο οικοδομικό υλικό. Το 1992 ανακαλύφθηκε Ιερό του Ασκληπιού έξω από τα τείχη της πόλης.	1)ΥΑ Υ-ΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/7191/345/15-2-1996 - ΦΕΚ 213/Β/2-4-1996 2)ΥΑ Υ-ΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/7191/345/15-2-1996 - ΦΕΚ 460/Β/17-6-1996 (διόρθωση σφάλματος)
Αρχαίος Θέρμος	ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΟΥ	Στην κηρυγμένη περιοχή συμπεριλαμβάνονται, πέραν των ερειπίων του αρχαϊκού ναού του Απόλλωνα, και ορατά αρχαία λείψανα που σώζονται στο λόφο "Παλιόκαστρο", κοντά στο σημερινό δήμο Θέρμου, σε διάφορα διάσπαρτα σημεία εντός του σημερινού οικισμού και στη γύρω πεδινή έκταση	ΥΑ Υ-ΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/14438/825/14-5-1997 - ΦΕΚ 470/Β/9-6-1997
Άγιος Γεώργιος Λευκού Τριχωνίδας	ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΟΥ	Λείψανα αρχαίου οικισμού	ΥΑ Υ-ΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/19823/1211/22-5-1998 - ΦΕΚ 636/Β/24-6-1998

Πηγή: ΤΕΕ Αιτωλοακαρνανίας, 2019 (27)

Δασικές εκτάσεις:

Δίνονται σε μορφή shapefile, το αρχείο από τη Δ/νση Δασών Αιτωλ/νίας, Τμήμα Προγραμματισμού & Μελετών με τις τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού (δασικής- ΠΔ, χορτολιβαδικής- ΠΧ και άλλης μορφής- ΠΑ) [01D707DP.shp]

Υποδομές:

Πίνακας 1: Υποδομές μεταφορών Δήμου Αγρινίου

Υποδομές		
Σιδηρόδρομοι	Όνομασία Εμπορευματικών Σταθμών	Όνομασία Επιβατικών Σταθμών
	1. Δεν υφίσταται	1. Αγρινίου – Κρυσονερίου (Δεν λειτουργεί)
Εθνικές Οδοί	Όνομασία	Χλμ δικτύου (εντός ορίων Δήμου)
	1. Ιόνια Οδός	10
	2. Αντιρρίου – Ιωαννίνων	39,5
	3. Αγρινίου - Καρπενησίου	52
	4. Αγρινίου Θέρμου	18
Περιφερειακές/Τοπικές Οδοί	1. Χάνι Συκιάς – Κάτω Μακρινού	25
	2. Χάνι Συκιάς – Άνω Κεράσοβο	12
	3. Αγρίνιο – Καλύβια - Αγγελόκαστρο	20
	4. Καλύβια – Γεφ. Σπολάιτας	15
	5. Παναϊτώλιο - Καινούριο	5,5
	6. Σχίνος – Σκουτερά - Σιτόμενα	14
	7. Στράτος (Γέφυρα Αχελώου) – Ματσούκι – προς Βάλτο)	18
	8. Αγγελόκαστρο – Κλεισορεύματα – διασταύρωση Λυσιμαχίας	10
	9. Παραβόλα – Καλλιθέα – Θέρμο, διαστ. Κρύου Νερού και Ταξιάρχου διαστ. προς Νερομάνα	12,5
	10. Παραβόλα – Σιτόμενα – Αγ.Βλασης διαστ. Αγ. Παρασκευής, Κερασιάς, Πεντακόρφου & Χάνη Μπόκρη	35
	11. Λεπενού – Όχθια – Γουριώτισσα - Ρίγανη	14
	12. Καλύβια – διαστ. Δρόμου Όχθια - Γουριώτισσα	5,8
	13. Καινούριο – Προσήλια – Αγ. Βαρβάρα	10
	14. Λεπενού - Κεχρινιά	13,5
Αερολιμένες	Όνομασία	
	Στρατιωτικό Αεροδρόμιο Αγρινίου	

Πηγή: [10]- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2015 – 2019 Δήμου Αγρινίου

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

2.1 Σημεία ενδιαφέροντος στην τοπική κλίμακα σχεδιασμού

Κατά τις προτάσεις σχεδιασμού στην τοπική κλίμακα, συνιστάται στους μελετητές να ληφθούν υπόψη κατ' ελάχιστο τα παρακάτω σημεία ενδιαφέροντος.

2.1.1 Παραλίμνιος δρόμος Λουτρά Μυρτιάς – Σιταράλωνα

Πηγή: [2] – Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου

Ο παραλίμνιος δρόμος Λουτρά Μυρτιάς – Σιταράλωνα (συντεταγμένες φ:38.566807, λ:21.618710), συνολικού μήκους περί τα 8 χμ., είναι χωμάτινος στο σύνολό του. Ξεκινάει από τη θέση Κόκκινο Στεφάνι Μυρτιάς, όπου βρίσκονται τα Ιαματικά Λουτρά της Μυρτιάς, και διασχίζοντας το απότομο ορεινό ανάγλυφο της περιοχής του Πετροχωρίου, που μεσολαβεί ανάμεσα στις μικρές πεδινές εκτάσεις της Μυρτιάς και της Παμφίας, καταλήγει στα Σιταράλωνα. Στο ενδιάμεσο της διαδρομής ο δρόμος διακλαδίζεται και οδηγεί στο οροπέδιο του Θέρμου, όπου καταλήγει με ανηφορική πορεία μέσω ελιγμών στην πλαγιά, καθώς ενώνεται με τον επαρχιακό δρόμο Ναύπακτος – Θέρμο ακριβώς δίπλα από τη θέση Θέας Πετροχωρίου.

Η διαδρομή στον εν λόγω δρόμο είναι μαγευτική, καθώς διέρχεται σχεδόν στο σύνολο του μήκους του δίπλα από τη λίμνη, αλλού στους πρόποδες της απότομης πλαγιάς που καταλήγει στη λίμνη και αλλού διά μέσω των επικλινών παραλίμνιων καμπίσκων που παρεμβάλλονται εδώ κι εκεί στο επιβλητικό ορεινό τοπίο.

Η διαδρομή μπορεί να γίνει με αυτοκίνητο τύπου εκτός δρόμου, με ποδήλατο ή με πεζοπορία. Σε πολλά σημεία, μάλιστα, τον χειμώνα καθίσταται δύσκολη η διάβαση, καθώς το νερό της λίμνης ανεβαίνει και πλημμυρίζει μικρά τμήματα του δρόμου.

Εκτός από τις εικόνες άφρατης ομορφιάς που μπορεί να απολαύσει κανείς στην εν λόγω διαδρομή από το παραλίμνιο τοπίο, μπορεί να επισκεφθεί το ερειπωμένο σήμερα μοναστήρι του Φωτμού, να κολυπήσει στην παραλία Φωτμού και να χαρεί την ακρολιμνιά με τα νούφαρα, που βρίσκεται λίγο πριν την κατάληξη στην Παραλία των Σιταραλώνων, όπου μπορεί επίσης να κολυπήσει [2].

2.1.2 Παραλία Φωτμού

Πηγή: [2] – Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου

Στην περιοχή του Φωτμού Πετροχωρίου, η οποία προσεγγίζεται από το Θέρμο μέσω χωματόδρομου που ξεκινάει από το Πετροχώρι και οδηγεί εκεί ή, εναλλακτικά, μέσω του παραλίμνιου χωματόδρομου Λουτρά Μυρτιάς – Σιταράλωνα, καθώς βρίσκεται στο ενδιάμεσο της εν λόγω διαδρομής, υπάρχει παραλία μεγάλου μήκους που ενδείκνυται για κολύμπι. Είναι η φημισμένη παραλία του Φωτμού (συντεταγμένες φ:38.545127, λ:21.639733), (ονομασία που οφείλεται στο ερειπωμένο σήμερα μοναστήρι του Φωτμού που υπήρχε εκεί κοντά), η βοτσαλωτή παραλία που θυμίζει θάλασσα.

Παλαιότερα, μάλιστα, όταν η πρόσβαση στη θάλασσα ήταν πιο δύσκολη, η συγκεκριμένη παραλία χρησιμοποιούνταν ανελλιπώς για κολύμπι από τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής. Σήμερα, παρότι η πρόσβαση στη θάλασσα είναι ευχερέστερη και ελάχιστοι είναι εκείνοι που προτιμούν τις λίμνες και τα ποτάμια για να κολυπήσουν, πολλοί είναι οι θαυμαστές της εν λόγω παραλίας, προερχόμενοι τόσο από την ευρύτερη περιοχή αλλά και επισκέπτες, που την επιλέγουν τακτικά για να επιδοθούν στο αγαπημένο τους σπορ.

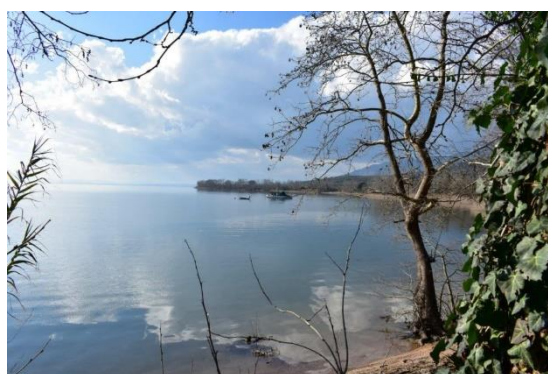
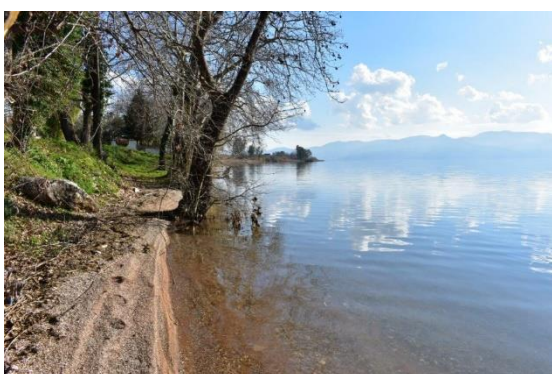
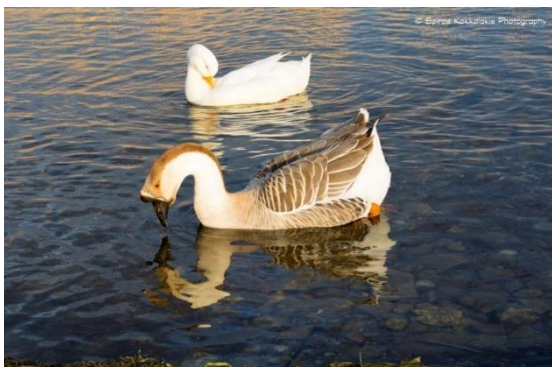
Εδώ διεξάγονται κάθε καλοκαίρι διάφορες δραστηριότητες, όπως ναυταθλητικές δραστηριότητες και ποδηλατικές εξορμήσεις, ενώ η θέση αυτή είναι χρηστική και για το άθλημα του αεραθλητισμού που πραγματοποιείται στην περιοχή αυτή, αφού αποτελεί την κατάληξη για τις πτήσεις με αλεξίπτωτο πλαγιάς που ξεκινούν παραπλεύρως της Θέσης Θέας Πετροχωρίου και καταλήγουν εδώ [2].

2.1.3 Παραλία Μυρτιάς

Η παραλία της Μυρτιάς (συντεταγμένες φ:38.592372, λ:21.599834) βρίσκεται παραπλεύρως του δρόμου που οδηγεί από την εθνική οδό Αγρινίου – Θέρμου στα Λουτρά της Μυρτιάς, λίγο πριν τα παραλίμνια κέντρα αναψυχής κάτω από τον λόφο που είναι χτισμένο το Εξωκκλήσι του

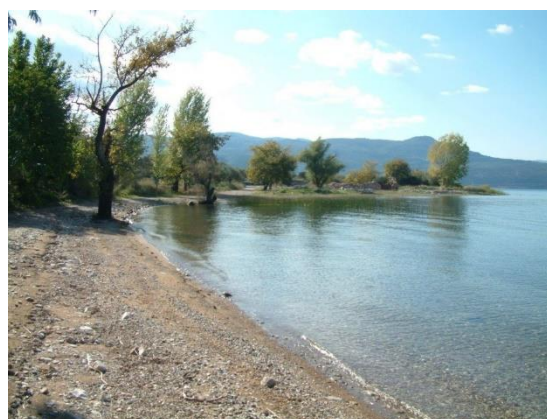

Προφήτη Ηλία Μυρτιάς. Πρόκειται για παραλία με λεπτή άμμο, που την καθιστά ακόμη πιο ελκυστική για κολύμπι ο ίσκιος των πλατανιών που φύονται κατά μήκος της, ενώ το σημείο είναι ιδανικό για φωτογράφιση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους [2].

Πηγή: [2] – Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου

2.1.4 Παραλία Σιταραλώνων

Πηγή: [2] – Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου

Η παραλία των Σιταραλώνων (συντεταγμένες φ:38.518666, λ:21.651518) προσεγγίζεται με ασφαλτοστρωμένο δρόμο από τα Σιταράλωνα. Εδώ, επίσης, καταλήγει και ο χωμάτινος παραλίμνιος δρόμος Λουτρά Μυρτιάς – Σιταράλωνα. Η συγκεκριμένη παραλία, η οποία αποτελείται από λεπτή άμμο και χαλίκι, προσφέρεται για κολύμπι, ενώ εδώ διοργανώνεται κάθε καλοκαίρι μουσική βραδιά. Επίσης, η θέση αυτή σχετίζεται και με άλλες εναλλακτικού τύπου

δραστηριότητες, όπως πεζοπορικές και ποδηλατικές διαδρομές που διεξάγονται στον παραλίμνιο δρόμο Λουτρά Μυρτιάς – Σιταράλωνα και ξεκινούν από εδώ ή καταλήγουν εδώ. Πρέπει να επισημανθεί εδώ ότι ιδιαίτερου ενδιαφέροντος σημείο, που αξίζει να επισκεφθεί κανείς που θα βρεθεί εδώ, είναι η ακρολιμνιά με τα νούφαρα, που βρίσκεται σε κοντινή απόσταση στην πορεία προς τα Λουτρά Μυρτιάς [2].

2.1.5 Ακρολιμνιά με τα νούφαρα

Μία από τις κυρίαρχες θέσεις στις εντυπωσιακές εικόνες που απολαμβάνει κάποιος που περιέρχεται τη χωμάτινη παραλίμνια διαδρομή Λουτρά Μυρτιάς – Σιταράλωνα, καταλαμβάνει αναμφισβήτητα η ακρολιμνιά με τα νούφαρα (συντεταγμένες φ:38.527093, λ:21.657336). Η θέση αυτή βρίσκεται πολύ κοντά στην Παραλία των Σιταραλώνων, ακριβώς στο σημείο που το πεδινό τοπίο του κάμπου της Παμφίας εναλλάσσεται με το ορεινό τοπίο που κυριαρχεί σχεδόν απόλυτα κατά μήκος της προαναφερόμενης διαδρομής. Εδώ τα νούφαρα και οι καλαμιώνες δίπλα στις αραγμένες βάρκες δημιουργούν μια μοναδική αίσθηση ψυχικής ευφορίας [2].

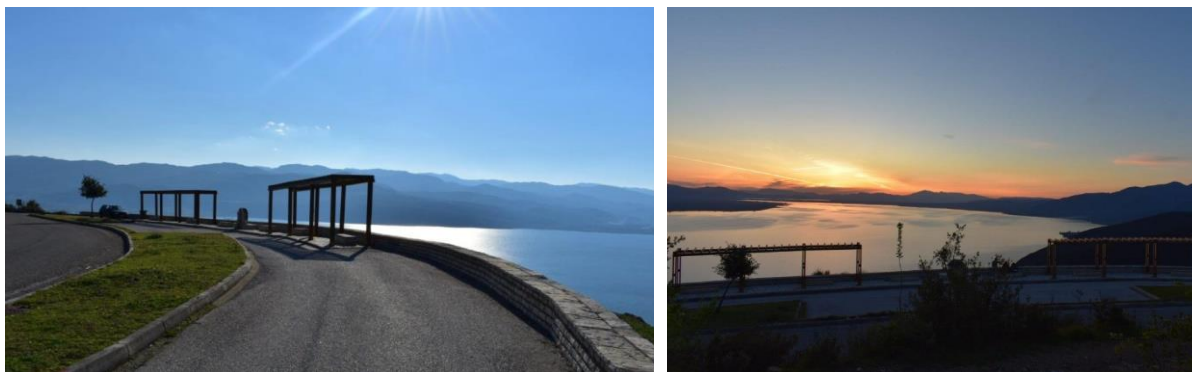
2.1.6 Κόκκινο Στεφάνι ή Λουτρά Μυρτιάς

Πηγή: [2] – Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου

Τα Ιαματικά λουτρά Μυρτιάς βρίσκονται στην βορειοανατολική παραλία της λίμνης Τριχωνίδας του Δήμου Θέρμου. Τα λουτρά της Μυρτιάς είναι γνωστά και ως «Κόκκινο Στεφάνι» (συντεταγμένες x:292397.10, y:4271108.63) επειδή το ρόδινο σούρουπο στεφανώνει με τα ιδιαίτερα κόκκινα χρώματά του τον βράχο που αγκαλιάζει την πηγή. Η πηγή των λουτρών βρίσκεται στην ρίζα ενός ασβεστολιθικού λόφου όπου στους εσωτερικούς θύλακες του συγκεντρώνεται το νερό και κινείται προς τις φλέβες του για να βρει διέξοδο στην πηγή μεταφέροντας συστατικά που το καθιστούν ιδιαίτερα θεραπευτικό και θαυματουργό. Η περιοχή στην οποία βρίσκεται η πηγή παρουσιάζει ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά με απότομα πρηνή θυμίζοντας πίνακα ζωγραφικής. Η σύνθεση χημικών στοιχείων όπως ασβέστιο, μαγνήσιο, νάτριο και θειικά το καθιστούν κατάλληλο ως πόσιμο. Η πηγή χαρακτηρίζεται ως θειούχος, ψυχρή με θερμοκρασία 19,4ο C με PH 6,67 [2].

2.1.7 Θέση Θέας Πετροχωρίου

Πηγή: [2] – Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου

Το κάλλος της λίμνης Τριχωνίδας είναι ασυναγώνιστο από όπου κι αν την αντικρίσει κανείς, οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας, οποιαδήποτε ημέρα του χρόνου, οποιαδήποτε εποχή και με οποιοσδήποτε καιρικές συνθήκες.

Υπάρχουν κάποια σημεία, όμως, από τα οποία η θέα προς τη λίμνη είναι ασυναγώνιστη, όπως η Θέση Θέας Πετροχωρίου (συντεταγμένες φ:38.549727, λ:21.646088). Πρόκειται για κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο παραπλεύρως του δρόμου που οδηγεί από το Θέρμο στη Ναύπακτο, τον οποίο συναντάμε αμέσως μετά τη διασταύρωση προς Πετροχώρι – Ανάληψη. Η θέση του χώρου αυτού, στην πάνω μέρος του απότομου πρανούς που καταλήγει μετά από μερικές εκατοντάδες μέτρα στη λίμνη, καθιστά τον χώρο ιδανικό για θέαση προς τη λίμνη και τη γύρω περιοχή, καθώς από εδώ διακρίνεται πανοραμικά ολόκληρη η λίμνη Τριχωνίδα και οι παραλίμνιες αυτής περιοχές αλλά και παραδίπλα η μικρότερη αδερφή της λίμνη, η Λυσιμαχία, η οροσειρά των Ακαρνανικών ορέων στο βάθος δυτικά, η οροσειρά του Αρακύνθου νότια και μεγάλο μέρος της κορυφογραμμής του Παναϊτωλικού βόρεια [2].

2.1.8. Πηγές Αγίας Σοφίας

Πηγή: [2] – Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου

Στη διαδρομή από Αγρίνιο προς Θέρμο εντυπωσιάζει ένα εξαιρετικής ομορφιάς τοπίο που συναντάμε λίγο πριν την έξοδο από το χωριό Αγία Σοφία, στο σημείο που ο δρόμος διέρχεται από τον χείμαρρο Μοκιστιάνου. Είναι οι Πηγές της Αγίας Σοφίας, όπως είναι γνωστό ευρύτερα το εν λόγω τοπίο. Εδώ τα αιωνόβια πλατάνια σε αγαστή σύμπνοια με τα πηγαία νερά, τα οποία ξεπηδούν γάργαρα από μικρότερες και μεγαλύτερες πηγές σε μια ακτίνα μερικών δεκάδων μέτρων μέσα από τους βράχους στους πρόποδες της Ράχης του Αγίου Νικολάου, συνιστούν τα βασικά φυσικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν το τοπίο. (συντεταγμένες φ: 38.582796, λ: 21.649052)

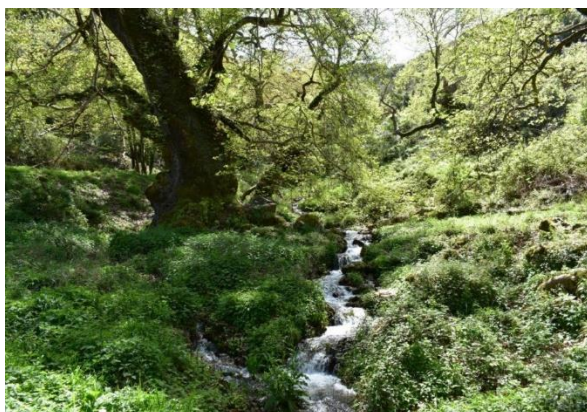
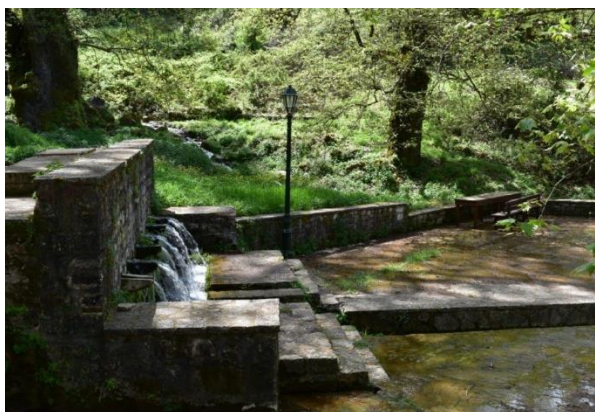
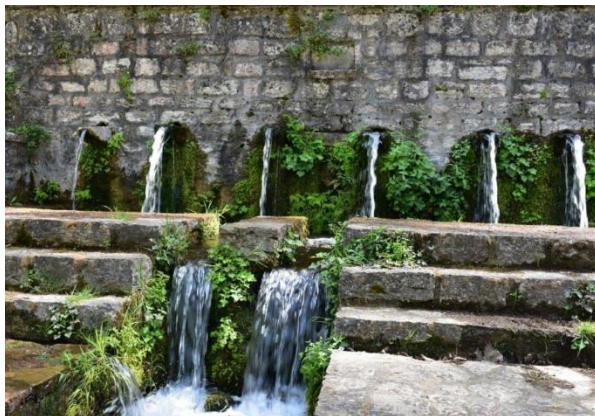
Τα νερά των πηγών αυτών εξυπηρετούν απόλυτα ικανοποιητικά τις πολλαπλές ανάγκες σε νερό ενός ολόκληρου χωριού, της Αγίας Σοφίας, αφού υδρεύουν τα νοικοκυριά της, αρδεύουν τα κτήματά της και τροφοδοτούν τους νερόμυλους και τις νεροτριβές της. Πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι οι νερόμυλοι της Αγίας Σοφίας, από τους οποίους ο ένας βρίσκεται ακριβώς δίπλα από τον εν λόγω χώρο και ο δεύτερος λίγο πιο κάτω, βρίσκονται ακόμη σε λειτουργία. Επιπλέον, τα νερά των εν λόγω πηγών κατά μήκος της διαδρομής τους επί του φυσικού τους δρόμου, στην κοίτη του Μοκιστιάνου, διασχίζουν ένα τοπίο σπάνιας φυσικής ομορφιάς μέχρι να καταλήξουν στη λίμνη Τριχωνίδα, αφού κατακυλήσουν με πάταγο από τους εντυπωσιακούς Δίδυμους Καταρράκτες του Μοκιστιάνου που συναντούν στην πορεία τους.

Συνάμα, τα ανθρώπινα δημιουργήματα στον εν λόγω χώρο βρίσκονται σε απόλυτη συνάφεια με το τοπίο και τονίζουν το κάλλος της περιοχής. Δύο χώροι αναψυχής κατάλληλα διαμορφωμένοι εκατέρωθεν του δρόμου που διέρχεται επί καλαίσθητου πέτρινου γεφυριού (το γεφύρι των Πηγών της Αγίας Σοφίας), διαμορφωμένου κατάλληλα για να εξυπηρετηθούν οι σύγχρονες ανάγκες επικοινωνίας της περιοχής μέσω του δρόμου που διέρχεται από το σημείο αυτό, η πλακόστρωτη πλατεία με την πέτρινη βρύση, τις ξύλινες πέργκολες, τα καθίσματα και τα καλαίσθητα φωτιστικά, οι διάδρομοι και οι σκάλες στο άνω μέρος των Πηγών, το μυλαύλακο, το παλιό πέτρινο γεφυράκι (το νανογέφυρο της Αγίας Σοφίας) επί του μυλαύλακου και ο χώρος δασικής αναψυχής στο κάτω μέρος του δρόμου είναι τα στοιχεία εκείνα που συναποτελούν έναν άρτια διαμορφωμένο χώρο.

Πρόκειται για μια μαγευτική τοποθεσία δίπλα στο ναοδομικό συγκρότημα της Αγίας Σοφίας, η οποία μάλιστα βρίσκεται σε απόσταση αναπνοής από το Θέρμο. Από εδώ, εξάλλου, ξεκινάει το μονοπάτι του φαραγγιού του Μοκιστιάνου, το οποίο οδηγεί στους περίφημους Δίδυμους Καταρράκτες του Μοκιστιάνου και στη συνέχεια καταλήγει στη λίμνη Τριχωνίδα κοντά στον χώρο της Ιαματικής Πηγής στη θέση Κόκκινο Στεφάνι Μυρτιάς [2].

2.1.9. Πηγές Κεφαλόβρυσου Ανάληψης

Πηγή: [2] – Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου

Η πηγή Κεφαλόβρυσου Θέρμου βρίσκεται στο κέντρο του Θέρμου. Πρόκειται για πηγή από την οποία αναβλύζει άφθονο νερό με το οποίο αρδεύεται ένα μεγάλο μέρος του οροπεδίου του Θέρμου. (συντεταγμένες φ: 38.572636, λ: 21.666231)

Το σημείο αυτό συνιστά τοπόσημο για το Θέρμο. Δεν είναι τυχαίο, εξάλλου, ότι το Θέρμο οφείλει την πρώτη ονομασία του (Κεφαλόβρυσου) στην εν λόγω πηγή. Η πηγή αυτή και το πλατανόφυτο τοπίο τριγύρω ήταν ο τόπος συνάντησης των κεντρικών μονοπατιόδρομων της περιοχής πριν τη δημιουργία του σύγχρονου οικισμού του Θέρμου τα πρώτα μετεπαναστατικά χρόνια και ο ίδιος χώρος αποτέλεσε το κέντρο του Θέρμου στη συνέχεια, το οποίο παραμένει το ίδιο και σήμερα.

Από την πηγή αυτή τροφοδοτούνταν παλαιότερα το Θέρμο με πόσιμο νερό, όταν το νερό μεταφερόταν με τις στάμνες, ενώ από την ίδια πηγή τροφοδοτούνταν και το δίκτυο ύδρευσης του Θέρμου ως πριν από μερικές δεκαετίες.

Ο χώρος της πηγής είναι διαμορφωμένος κατάλληλα με πελεκητή πέτρα στο σύνολό του και αποτελεί στην ουσία το κάτω μέρος της πλατείας του Θέρμου, το οποίο βρίσκεται περί τα τρία μέτρα χαμηλότερα από το κύριο μέρος της πλατείας.

Πρόκειται για χώρο οριοθετημένο λόγω της υψομετρικής διαφοράς από πετρόχτιστες μάντρες αντιστήριξης, ο οποίος ενώνεται με πέτρινα πλατύσκαλα με τον κύριο χώρο της πλατείας. Κυρίαρχο στοιχείο του χώρου, συμπληρωματικά με τις πηγές φυσικά, αποτελούν τα βαθύσκωτα

πλατάνια, τα κατασκευασμένα με ιδιαίτερη επιμέλεια πλακόστρωτα και τα τέσσερα πλατύσκαλα που ενώνουν τον εν λόγω χώρο με το άνω κύριο μέρος της πλατείας και με δύο κεντρικούς δρόμους που συγκλίνουν στην πλατεία και το πέτρινο γεφυράκι (Το πέτρινο γεφυράκι στην πηγή Κεφαλόβρυσο Θέρμου) που γεφυρώνει το ρέμα που πηγάζει από την εν λόγω πηγή και εξασφαλίζει το «διάβα» από τον χώρο της πηγής προς τον δρόμο.

Δίπλα από τον χώρο της πηγής είναι χτισμένο το Δημαρχείο, ο χαρακτήρας του οποίου συνάδει με τα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά της περιοχής, ενώ στο πλακόστρωτο μπροστά στην πηγή υλοποιούνται ποικίλου τύπου εκδηλώσεις.

2.2 Σημεία ενδιαφέροντος στη στρατηγική κλίμακα σχεδιασμού

Σε περίπτωση διατύπωσης προτάσεων στη στρατηγική χωροταξική κλίμακα (για παράδειγμα Π.Ε Αιτωλοακαρνανίας, Δήμων Αγρινίου και Θέρμου), να ληφθούν υπόψη, ενδεικτικά, και τα ακόλουθα σημεία ενδιαφέροντος.

2.2.1 Κάστρο Βλοχού ή Ακρόπολη Θεοσιέων ή Γλας

Αρχαίο κάστρο που υπήρξε η ακρόπολη της αρχαίας Θεοσίας που χρησιμοποιήθηκε και κατά την ελληνιστική και βυζαντινή περίοδο παραμένοντας σε χρήση μέχρι την οθωμανική κατάκτηση. Τοπικά, η ακρόπολη είναι γνωστή ως «Γλας», ονομασία που χρησιμοποιείται και σε άλλες κροπόλεις ανά την Ελλάδα, κυρίως Μυκηναϊκές. (συντεταγμένες x:281139.72 , y:4280949.70)

Οι απότομοι βράχοι που περιβάλλουν το λόφο έκαναν απροσπέλαστη την ακρόπολη και, έτσι, τα τείχη ήταν αναγκαία μόνο από τα νότια και τα δυτικά. Σε αυτή την πλευρά διατηρούνται σε όλο της το μήκος αρκετοί δόμοι χωρίς πύργους. Είναι ενδιαφέρον ότι η κορυφή του λόφου όπου βρίσκεται η Ακρόπολη μέγιστου μήκους περίπου 235 μέτρων και μέγιστου πλάτους 50 μέτρων περίπου, φαίνεται ότι δεν είναι βραχώδες έξαρμα, αλλά είναι -κατά μεγάλο μέρος τουλάχιστον - τεχνητή κατασκευή με ογκολίθους. Σύμφωνα με κάποιες τολμηρές μη επιβεβαιωμένες θεωρίες, η τεράστια αυτή μεγαλιθική κατασκευή φτάνει μέχρι τους πρόποδες του λόφου, αλλά έχει επικαλυφτεί από επιχωματώσεις!

Κάτω από την ακρόπολη των Θεοσιέων, πάνω σε ένα πλάτωμα βρίσκεται η Μονή Βλοχού αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου με παλιότερα και νεότερα κτίσματα, μεταξύ των οποίων και ο Ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου, ναός απλός μονόχωρος του 18ου αιώνα, βασιλικού ρυθμού, με περίτεχνη ξυλόγλυπτη οροφή και τέμπλο. Η ίδρυση του μοναστηριού ανάγεται στα τέλη του 12ου και αρχές του 13ου αιώνα. Επανιδρύθηκε όμως στα μέσα του 16ου αιώνα, όπως μας φανερώνει το σιγίλιο του 1563 του Οικουμενικού Πατριάρχου Ιωάσαφ του Β' (1555-1565) όπου χαρακτηρίζεται Σταυροπηγιακή Μονή, δηλαδή υπαγόμενη κατευθείαν στο Πατριαρχείο [11].

2.2.2 Ορειβατικό Καταφύγιο Παναιτωλικού

Το ορειβατικό καταφύγιο του όρους Παναιτωλικού βρίσκεται σε ελατόφυτη περιοχή στη θέση "Διασελάκι" του Δημοτικού Διαμερίσματος Περιστερίου του πρώην Δήμου Παραβόλας Αιτωλ/νίας και νυν δήμου Αγρινίου (συντεταγμένες x:286842.83 , γ:4281334.67), στη νότια πλευρά του όρους σε υψόμετρο 1.170 μέτρα. Κατασκευάστηκε το έτος 2001 με στρογγυλούς κορμούς δένδρων Φιλανδίας (ελατόπευκο) μέσω της Αναπτυξιακής Εταιρίας ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ Α.Ε. και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αιτωλίας και Ακαρνανίας από το διασυνοριακό πρόγραμμα Ελλάδας-Ιταλίας το INTERREG II.

Η πρόσβαση στο καταφύγιο γίνεται από την Παραβόλα που βρίσκεται πάνω στον επαρχιακό δρόμο Αγρινίου-Θέρμου. Πινακίδες οδηγούν προς το χωριό Περιστέρι και το καταφύγιο που απέχει από το Αγρίνιο συνολικά 24,5 χιλιόμετρα. Μέχρι το χωριό Περιστέρι υπάρχει ασφαλτοστρωμένος δρόμος για όλα τα αυτοκίνητα και πούλμαν μέχρι 40 θέσεων. Από το Περιστέρι ο χωματόδρομος των 4,5 χιλιομέτρων έχει αρκετές δυσκολίες. Μπορούν να κυκλοφορήσουν μόνο ψηλά αυτοκίνητα και 4×4. Υπάρχει και δεύτερη πρόσβαση από το χωριό Κυραβγένια του πρώην Δήμου Παραβόλας, αλλά ο χωματόδρομος των 6,3 χιλιομέτρων είναι κακοσυντηρημένος και δεν επιτρέπει την προσπέλαση των αυτοκινήτων τον περισσότερο καιρό.

Η θέα από το κίосκι του καταφυγίου είναι πανοραμική, μπορεί κανείς να δει από τα βουνά της Πελοποννήσου μέχρι της Ν.Α. Ηπείρου, τον Πατραϊκό Κόλπο και το Ιόνιο Πέλαγος, τις λίμνες Τριχωνίδα, Λυσιμαχία και Οζερό, τις τεχνητές λίμνες από τα φράγματα στον ποταμό Αχελώο, και τα Ακαρνανικά όρη και τα όρη Βάλτου [12].

2.2.3 Μοναστήρι Κατερινούς στον Αράκυνθο

Το ιστορικό Μοναστήρι της Κατερινούς (Γενέσεως της Θεοτόκου) βρίσκεται στην βορεινή πλαγιά του Αρακύνθου, μέσα σε πυκνόφυτη περιοχή, τρία χιλιόμετρα νότια από το χωριό Γαβαλού, στην περιοχή Μακρυνεία του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.(συντεταγμένες x:285414.07, γ:4264229.32)

Το μοναστήρι είναι αφιερωμένο στην Παναγία και συνδέεται με ουράνια αποκάλυψη. Η ονομασία Κατερινού δηλώνει τοπωνυμία, παράδοση αναφέρει ότι κάποια βοσκοπούλα ονόματι Κατερίνα που ζούσε εκεί στα χρόνια της σκλαβιάς, έβλεπε την Παναγία και άκουγε θεική φωνή που της έλεγε να χτίσει το μοναστήρι, να βοηθήσει τους σκλαβωμένους και να αγωνιστεί για το λυτρωμό του γένους. Η Κατερίνα στο σημείο που έβλεπε την Παναγία έκτισε εικονοστάσι, αργότερα περί το 1100 στο ίδιο σημείο ανοικοδομήθηκε το μοναστήρι.

Το μοναστήρι έχει διώροφα κελιά που είναι χτισμένα στη βορειοδυτική πλευρά σχηματίζοντας καμαροσκέπαστη στοά προς το μέρος της αυλής. Η κεραμοσκέπαστη στέγη το 1968 αντικαταστάθηκε με τσιμεντένια. Στη μέση της δυτικής πλευράς υπάρχει ένας υπεραιωνόβιος πλάτανος και δίπλα του παλιά βρύση με τρεχούμενο νερό.

Στο κέντρο της μονής βρίσκεται το καθολικό. Εκεί πριν 200 χρόνια υψωνόταν τρίκλινη πέτρινη βασιλική με εγκάρσιο κλίτος, το 1979 κατεδαφίστηκε και στην θέση της χτίστηκε τσιμεντένια βασιλική με υπερυψωμένο το κεντρικό κλίτος. Η μαρτυρία ανοικοδομήσεως του μοναστηριού

προέρχεται από εντοιχισμένη κεραμίδα με την επιγραφή Γέννησης της Θεοτόκου 1760. Το καθολικό αυτό είχε ανεγερθεί το 1770 πάνω στα ερείπια παλαιότερου ναού.

Από τις εικόνες που σώζονται ξεχωρίζει η ένθρονη Θεοτόκος στον τύπο της οδηγήτριας, κρατεί το Χριστό στην αγκαλιά της και περιβάλλεται από δυο αγγέλους και απο τέσσερις προφήτες που κρατούν ειλατάρια. Στο επάνω μέρος της εικόνας αναγράφεται παντάνασσα και στο κάτω μέρος επιγραφή 1865 Μαρτίου 26, χειρ.Ιω.Ζωγράφου, δια συνδρομής Αγαθάγγελου Ιερομονάχου της μονής Κατερινούς.

Το μοναστήρι παλαιότερα είχε σπουδαία βιβλιοθήκη. Ανάμεσα στα βιβλία αναφέρονται Ευαγγέλιο του 1686 που εκδόθηκε από τον Ν. Γλυκύ στην Βενετία αφιερωμένο στον μητροπολίτη Φιλαδέλφειας Μελέτιο Τυπάλδο και βιβλίο επιγραφόμενο Μέλισσα που τυπώθηκε από τον ίδιο εκδότη στην Βενετία το 1680.

Σε καιρούς εσχάτης πενίας και δυστυχίας το Μοναστήρι της Κατερινούς τάζε πεινασμένους, έκρυβε κυνηγημένους, περιέθαλπε λαβωμένους. Σε καιρούς γενικής αμάθειας και αγραμματοσύνης μάθαινε στα σκλαβωμένα ελληνόπουλα γράμματα στο κρυφό σχολειό που λειτουργούσε στο μοναστήρι. Είχε μεγάλη κτηματική περιουσία την οποία παραχώρησε δωρεάν για να χτισθούν κοινωφελή ιδρύματα, όπως το Γυμνάσιο της Γαβαλούς, το Νοσοκομείο, το Ειρηνοδικείο, η Αστυνομία και ο Συνεταιρισμός. Πολλά οικόπεδα και χωράφια της Μονής μοιράστηκαν δωρεάν σε ακτήμονες [13].

2.2.4 Μεσαιωνικό Γεφύρι Αρτοτίβας στον Εύηνο

Το γεφύρι της Αρτοτίβας (η «Καμάρα» ή το «Βενέτικο»), σημείο αναφοράς για τους ντόπιους, είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία, την οικονομία και την κοινωνική ζωή της ευρύτερης περιοχής του Θέρμου, της βόρειας Ναυπακτίας και της νοτιοανατολικής Ευρυτανίας. Κατασκευάστηκε ή ανακατασκευάστηκε, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην τοπική παράδοση, κατά την Α' Ενετοκρατία (1407-1499). Είναι από τα αρχαιότερα γεφύρια από όσα σώζονται μέχρι σήμερα στην Αιτωλοακαρνανία και ένα από τα παλαιότερα στην Ελλάδα. Έχει πρόσφατα επισκευασθεί, μάλιστα, και έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο (συντεταγμένες x: 303481.98 , y: 4268355.77).

Πηγή: [2] – Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου

Το γεφύρι είναι χτισμένο στο στενότερο σημείο του Ευήνου λίγο πριν τη συμβολή του με τον παραπόταμό του Κότσαλο. Η ονομασία του οφείλεται στο χωριό Αρτοτίβα (το σημερινό Αχλαδόκαστρο), το πρώτο χωριό της Ναυπακτίας που συναντούσε το παλιό μονοπάτι – μουλαρόδρομος που διερχόταν από το γεφύρι στη μακρά πορεία του από τις ακτές της Αιτωλίας κοντά στις εκβολές του Ευήνου ως τα ορεινά της ενδοχώρας.

Το γεφύρι είναι μονότοξο, λιθόκτιστο με ασβεστοκονίαμα. με άνοιγμα τόξου 23,65 μ., συνολικό μήκος 42 μ. και το ελεύθερο από την κοίτη έως το εσωράχιο ύψος ανέρχεται σε 10,40 μ.. Το οδόστρωμα από τα δύο άκρα της γέφυρας ως την κορυφή προχωρεί με κεκλιμένα πλατύσκαλα. Η τελική επίστρωση γίνεται με καλντερίμι επιμελώς κατασκευασμένο.

Ο τρόπος κατασκευής του εμφανίζει ομοιότητες με την ηπειρώτικη γεφυροποιία, κάτι που οδηγεί κάποιους να πιθανολογούν ότι το γεφύρι χτίστηκε στη μορφή που είναι σήμερα στα μέσα του 18ου αιώνα. Κάτι τέτοιο, όμως, δεν τεκμηριώνεται από κανένα στοιχείο ούτε περιγράφεται σε καμία από τις μνήμες που διασώζονται μέχρι σήμερα. Η διαφορετική τεχνική του γεφυριού, εξάλλου, συγκρινόμενη με αυτή που παρατηρούμε στα άλλα γεφύρια της ευρύτερης περιοχής, παραπέμπει σε εποχές πριν την Τουρκοκρατία.

Το γεφύρι λόγω της στρατηγικής θέσης του υπήρξε θέατρο σημαντικών μαχών κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας και της εθνικοαπελευθερωτικής επανάστασης του 1821 αλλά και τελευταία κατά την περίοδο του εμφυλίου πολέμου. Από το εν λόγω γεφύρι πέρασαν οι διασωθέντες της ηρωικής Εξόδου του Μεσολογγίου (10 Απριλίου 1826), ακολουθώντας το μοναδικό προς την ορεινή ενδοχώρα μονοπάτι των αρχαίων Αιτωλών και των μέχρι των ημερών μας ημινομάδων κτηνοτρόφων.

Το γεφύρι συνέδεε τη Δυτική Αιτωλία με την ορεινή Ναυπακτία και την Ευρυτανία μέχρι τη δεκαετία του 1950, οπότε κατασκευάστηκε ο νέος δρόμος Θέρμου – Πλατάνου.

Η εγγύς περιοχή του γεφυριού προσφέρεται για πλήθος δραστηριοτήτων, ενώ σε κοντινή απόσταση απ' αυτό προσφέρονται και βασικές εξυπηρετήσεις για τους επισκέπτες.

Το γεφύρι είναι προσβάσιμο με αυτοκίνητο, (κατά προτίμηση τύπου εκτός δρόμου, καθώς ο δρόμος σε μεγάλο μέρος του μήκους του είναι χωμάτινος), είτε μέσω της διαδρομής Θέρμο – Αβαρικός – Δοσούλα – Γέφυρα Αρτοτίβας είτε μέσω της διαδρομής Θέρμο – Κάτω Χρυσοβίτσα – Δοσούλα – Γέφυρα Αρτοτίβας, όπου υπάρχει αντίστοιχη σήμανση. Επίσης, είναι δυνατό να φτάσει κανείς ως εκεί μέσω μονοπατιού που ξεκινάει από την Κάτω Χρυσοβίτσα [2].

2.2.5 Ιερά Μονή Καταφυγίου Δρυμών

Πουθενά στον Ελλαδικό χώρο κατά την εποχή της Τουρκικής σκλαβιάς, σε τόσα λίγα τετραγωνικά χιλιόμετρα, δεν υπήρχαν τόσα πολλά μοναστήρια όσα στην Επαρχία Αποκούρου που κατά τον Πουκεβίλ εικοσιτέσσερα χωριά της περιοχής Θέρμου με πρωτεύουσα το Μεγαδένδρο. Ένα απ' τα μοναστήρια αυτά ήταν και της Ιεράς Μονής Καταφυγίου που βρίσκεται στη μέση ενός σαμαριού του βουνού Ξυλοκούνια Δρυμώνα (Μπερικού) του παλαιού Δήμου Αμβρακίας, περικυκλωμένο από ορθόστητους βράχους και απάτητα στεφάνια. (συντεταγμένες x:295550.41, y:4276294.21)

Το μοναστήρι είναι αφιερωμένο στην εικόνα της ΠΑΝΑΓΙΑΣ, κι όπως αναφέρεται στην παράδοση, όποιος συντοπίτης μας δεν προσκυνούσε στην Ιερά Μονή του Προυσού, κατέβαινε εδώ για να προσκυνήσει την Κυρά της Ρούμελης. Παλαιότερα, υπήρχε στο Καταφύγι Παλαιό Μοναστήρι που οικοδομήθηκε κατά το έτος 1200, όπως γράφει ο Δ. Λουκόπουλος.

Στα γενικά αρχεία του κράτους έχει ευρεθεί ο Κώδικας του Μοναστηριού που δημοσιεύθηκε και από τον οποίο προκύπτει ότι το Μοναστήρι του Καταφυγίου αποτελούσε θρησκευτικό και πνευματικό κέντρο της περιοχής και από τα ιερότερα προσκυνήματα στον χώρο της Δυτικής Ρούμελης με ακτινοβολία ακόμη και στην Ήπειρο και τον Μοριά [2].

2.2.6 Αγία Παρασκευή Μάνδρας Θέρμου

Σε απόσταση 3 χλμ. βορειοανατολικά του Θέρμου, στον συνοικισμό Μάνδρα και στο κέντρο μικρού οροπεδίου, βρίσκεται περίτεχνα χτισμένο το ιστορικό Μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής.(συντεταγμένες x: 298357.65 , y: 4274499.67)

Η ιστορική αφηγηρία της Μονής ανάγεται στον 12ο αι. με βάση την μοναδική στο είδος της υπόγεια κρύπτη που ήρθε στο φως το 1993. Οι γραπτές μαρτυρίες είναι λιγοστές, κυρίως από τον 16ο αι και μετέπειτα, μια και το 1825 η Μονή επурπολήθη από τους Τούρκους. Ό, τι διασώθηκε μεταφέρθηκε στο Μοναστήρι της Μυρτιάς, για να καταστραφεί ολοσχερώς κατά την πυρπόληση της Μονής Μυρτιάς το 1945 από τους Γερμανούς κατακτητές.

Στην προφορική παράδοση το Μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής αναφέρεται σαν ένα από τα σπουδαιότερα της περιοχής του Απόκουρου, της σημερινής Ανατολικής Αιτωλίας. Κατά την διάρκεια της Τουρκοκρατίας διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο, ως ένα μεγάλο διοικητικό, οικονομικό και πνευματικό κέντρο. Από εδώ πέρασαν οι δύο μεγάλοι δάσκαλοι του Γένους, ο Ευγένιος Γιαννούλης (1577-1688) και ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός (1714 – 1779).

Στο Μοναστήρι φυλάσσονται άγια λείψανα και η θαυματουργός εικόνα της Αγίας Παρασκευής. Πολλά, μάλιστα, είναι τα θαύματα τα οποία διασώζει η λαϊκή προφορική παράδοση [2].

2.2.7 Μοναστήρι Αγίου Ιωάννη Προδρόμου Ανάληψης

Σε ένα τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, είναι χτισμένο το ιστορικό Μοναστήρι του Αη Γιάννη Προδρόμου της Δερβέκιστας (συντεταγμένες x: 301580.94 , y: 4262091.35)

Το Μοναστήρι που ανέδειξε 4 Αγίους, το αγαπημένο προσκύνημα του συντοπίτη μας Μεγάλου Δασκάλου, Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, στο οποίο φιλοξενήθηκαν φημισμένοι κλεφταρματολοί, αλλά και οπλαρχηγοί και αγωνιστές της ένδοξης φρουράς του Μεσολογγιού, εδώ ερχόταν για προσκύνημα και να αντλήσει δύναμη ο αρχιστράτηγος Γεώργιος Καραϊσκάκης.

Κατά τα χρόνια της Τουρκοκρατίας ιδρύθηκε στο Μοναστήρι του Αη Γιάννη σχολείο των κοινών γραμμάτων (Ν. Τσολοδήμος-Τ. Δημητρακάκης «Το βιβλίο της Δερβέκιστας»). Αυτό δικαιολογεί την από διάφορες πηγές άποψη ότι εδώ έμαθε τα πρώτα του γράμματα ο συντοπίτης μας Ισαπόστολος Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός.

Η μονή υπήρξε ένα από τα σημαντικότερα και πλουσιότερα μοναστήρια της δυτικής Ελλάδας και σπουδαίο πνευματικό κέντρο, διέθετε δε πλούσια βιβλιοθήκη με σπάνιες εκδόσεις.

Το 1834 με ΒΔ του Όθωνα το μοναστήρι διαλύθηκε, μαζί με πολλά άλλα. Πολλά από τα κειμήλιά της μονής παραδόθηκαν και βρίσκονται από τότε στη Μονή Προυσού.

Το μοναστήρι χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο από το ΥΠ.ΠΟ με ζώνη προστασίας 200 μ. και αποτελείται από το Καθολικό, τις δύο πτέρυγες κελιών και την ιστορική θολωτή κρήνη.

Για να επισκεφθείς το Μοναστήρι της Δερβέκιστας, πρέπει να φθάσεις και να γευθείς τη μαγευτική θέα του ομώνυμου χωριού, που σήμερα λέγεται Ανάληψη, να θαυμάσεις την ομορφιά της λίμνης μας, της Τριχωνίδας και της Λυσιμαχίας, με το μαγευτικό ηλιοβασίλεμα [2].

3. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ & ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ- Χρήσεις γης

Στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ΠΠΧΣΑΑ (ΦΕΚ 1470 Β/09.10.2003), δεν καθορίζονται οι χρήσεις γης για κάθε περιοχή, αφού την αρμοδιότητα αυτή έχουν τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ) κάθε δήμου, αλλά αναδεικνύει τα ζητήματα εξωγενών επιδράσεων που παρουσιάζονται από τις μικτές. Δεν αναφέρεται ειδικά στη λίμνη Τριχωνίδα, αλλά, αναγνωρίζει πως πρέπει να ενισχυθεί η προστασία - ανάδειξη των φυσικών οικοσυστημάτων και τοπίων με ήπιες παραγωγικές δραστηριότητες, συμβατές με την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος (οικοτουρισμός, βιολογική γεωργία, πολιτιστικές, δραστηριότητες κ.α.).

Στην περιοχή μελέτης έχει θεσμοθετηθεί μόνο το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) της Δημοτικής Ενότητας Αγρινίου Δήμου Αγρινίου (ΦΕΚ 14ΑΑΠ/2013) σύμφωνα με το Ν. 2508/1997, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη τα Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) των Δημοτικών Ενοτήτων Αρακύνθου (Β2 στάδιο) και Θεοσιέων (Β1 στάδιο) [14, 15].

Στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) της Δημοτικής Ενότητας Αγρινίου Δήμου Αγρινίου (ΦΕΚ 14ΑΑΠ/2013) σύμφωνα με το Ν. 2508/1997, αναφέρονται Ζώνες προστασίας γεωργικής γης Α' προτεραιότητας (ΠΕΠΔ 1), Ζώνες γεωργικών χρήσεων (ΠΕΠΔ 2), και δυτικά του ποταμού της Ερμίτσας περιαστικοί οικισμοί, περιοχές οικισμού προτεινόμενες για πολεοδομότητα και προτεινόμενες επεκτάσεις σχεδίου πόλεως.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει το ΤΕΕ Αιτωλοακαρνανίας, οι οικισμοί που βρίσκονται στην περιοχή μελέτης και έχουν ρυμοτομικό σχέδιο είναι οι εξής: Άγιος Ανδρέας (ΦΕΚ 33/Α/1948), Γαβαλού (ΦΕΚ 131/Α/1947 & 229/Α/1950), Γραμματικού (ΦΕΚ 53/Α/1948 & 7/Α/1949), Ζευγαράκι (ΦΕΚ 243/Α/1949), Καινούργιο (ΦΕΚ 89/Δ/1977), Ματαράγκα (ΦΕΚ 261/Α/1950), Νέα Αβόρανη (ΦΕΚ 446/Δ/1977), Παναιτώλιο (ΦΕΚ 135/Δ/1974) και Παπαδάτες (ΦΕΚ 196/Α/1919), Θέρμο (ΦΕΚ 74/Α/1948) [9, 14, 15]. Ενώ αυτοί που έχουν οριοθετηθεί είναι οι εξής:

Τυχόν άλλες χωροταξικές και πολεοδομικές ρυθμίσεις σημαντικές για τη διατύπωση των προτάσεων αποτελούν υποχρέωση των διαγωνιζομένων.

Διοικητική δομή και οικισμοί στην ευρύτερη περιοχή μελέτης			
ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ			
ΔΕ Αρακύνθου	ΔΕ Θεστιέων	ΔΕ Μακρύνειας	ΔΕ Παραβόλας
Παπαδάτες	Νέα Αβόρανη	Γαβαλού	Παραβόλα
Γραμματικού		Άγιος Ανδρέας	Κάτω Τραγάνα
Ζευγαράκι		Άνω Μετάπα	Πλατανιάς
Ματαράγκα		Άκρες	Καλλιθέα
		Βάρκα	Λούστρα
		Σαράντη	Νερομάνα
		Παλαιοζεύγαρο	Βαρεία
		Κάτω Μακρινού	Δογρή
		Καφοράχη	Αγ. Γεώργιος
		Παλαιοχώριο	Παντάνασσα
		Άγιοι Απόστολοι	
		Μεσάριστα	
		Τριχώνιο	
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΟΥ			
ΤΚ Θέρμου	ΤΚ Αγίας Σοφίας	ΤΚ Πετροχωρίου	ΤΚ Σιταραλώνων
Θέρμο	Αγία Σοφία	Πετροχώρι	Σιταράλωνα
Μάραθος	Μαυροβορός	Πριοναίικα ή Ξιναίικα	
Μέγας Δένδρος	Πουρνάρα		ΤΚ Αναλήψεως
Ταξιάρχης		ΤΚ Μυρτέας	Ανάληψη
	ΤΚ Καλουδίου	Λουτρά	Καημένα Αμπέλια
ΤΚ Πάμφιου	Δουναίικα	Μυρτέα	Κόφτρα
Πάμφιο	Καλούδι	Παλαιόμυλος	
	Μαραθιάς	Πέρεβος	

Πηγές: [9, 14, 15]

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ (σχέδια, πινακίδες, κ.λπ.) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

- Σχέδια των διανομών και των αναδασμών του Υπουργείου Γεωργίας βρίσκονται στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ Αιτωλοακαρνανίας [9].
- ΓΠΣ Αγρινίου [9].
- Σχέδια πόλεως [9].
- Σχέδια οικισμών [9].
- Θεσμοθετημένοι αρχαιολογικοί χώροι, Αρχαιολογικός χάρτης Αιτωλοακαρνανίας 2009 και Κηρύξεις αρχαιολογικών χώρων έως το 2017 [9].

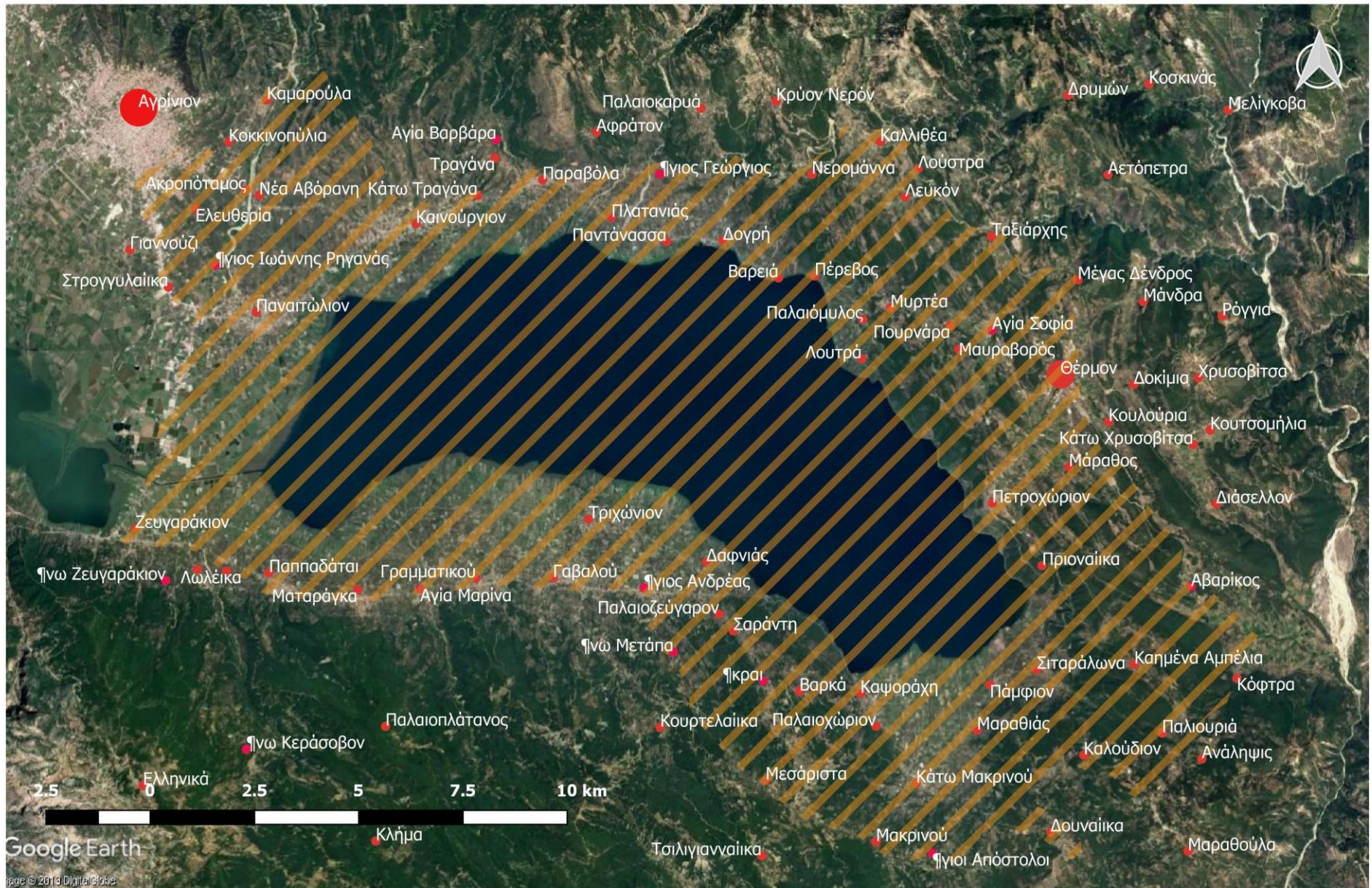
- Πρόταση ανάπλασης της παραλίμνιας ζώνης και μελέτης παραλίμνιας διαδρομής γύρω της λίμνης Τριχωνίδας, ΠΔΕ, 2016 [16].
- «Στρατηγικό Σχέδιο της εταιρείας Τριχωνίδα Α.Ε.», 2003 (Ινστιτούτο Κοινωνικής Καινοτομίας / ΚΕΚΟΕ Παντείου Πανεπιστημίου / Τμήμα Οργάνωσης & Διαχείρισης Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων Παν/μίου Ιωαννίνων) [17].
- Τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού δασικών (ΠΔ), χορτολιβαδικών (ΠΧ) και άλλων μορφών (ΠΑ) εκτάσεων
[Φάκελος: ΔΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ]
- Ψηφιακά δεδομένα γενικής διάταξης των έργων ύδρευσης και αποχέτευσης της περιοχής γύρω από την Τριχωνίδα
[Φάκελος: ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ]
- Ψηφιακά υπόβαθρα [18] [Φάκελος: ΨΗΦΙΑΚΑ ΥΠΟΒΑΘΡΑ]

shp	Γεωμετρία	Πηγή	Αρχείο shp	Αρχείο dxf
CORINE 2000 (Καλύψεις γης)	Πολύγωνα	ΟΚΧΕ	corine_perif_dyt_elladas.shp	corine_perif_dyt_elladas.dxf
Αεροφωτογραφίες	Εικόνα	ΟΚΧΕ	aerial_photo_trichonida.tif	aerial_photo_trichonida.tif
Λεκάνες απορροής	Πολύγωνα	ΥΠΑΠΕΝ	lekanes_aporrohs_dyt_elladas.shp	lekanes_aporrohs_dyt_elladas.dxf
Λίμνες	Πολύγωνα	ΥΠΑΠΕΝ	limn_perif_dyt_elladas.shp	limn_perif_dyt_elladas.dxf
Natura 2000 & προστατευόμενες περιοχές	Πολύγωνα	ΥΠΑΠΕΝ	natura_dyt_elladas.shp	natura_dyt_elladas.dxf
Νομοί	Πολύγωνα	ΟΚΧΕ	Nomoi_dyt_elladas.shp	Nomoi_dyt_elladas.dxf
Καλλικρατικοί δήμοι	Πολύγωνα	ΟΚΧΕ	oria_dhmwn_kallikraths_dyt_elladas.shp	oria_dhmwn_kallikraths_dyt_elladas.dxf
Καποδιστριακοί δήμοι	Πολύγωνα	ΟΚΧΕ	oria_kapodistriakwn_dhmwn_dyt_elladas.shp	oria_kapodistriakwn_dhmwn_dyt_elladas.dxf
Περιφέρειες	Πολύγωνα	Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης	periph_dyt_elladas.shp	periph_dyt_elladas.dxf
Υδρογραφικό δίκτυο	Γραμμές	ΥΠΑΠΕΝ	ydrog_dik_dyt_elladas.shp	ydrog_dik_dyt_elladas.dxf

Ζώνες προστασίας Εθνικού Πάρκου Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου-Αι- τωλικού	Πολύγωνα	Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου	oria_ethni- kou_parkou_me ssologgiou_ait- wlikou.shp	oria_ethni- kou_parkou_messolo ggiou_aitwlikou.dxf
Όρια φορέων δια- χείρισης προστα- τευόμενων περιο- χών	Πολύγωνα	ΥΠΑΠΕΝ	oria_foreon_di- axeirisis_dyt_el- ladas.shp	oria_foreon_diax- eirisis_dyt_elladas.dxf
Οικισμοί	Σημεία	ΟΚΧΕ	oikismoι_dyt_el- ladas.shp	oikismoι_dyt_ella- das.dxf
Τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού	Πολύγωνα	Δ/νση Δασών Αιτωλ/νίας - Τμήμα Προ- γραμματισμού & Μελετών	01D707DP.shp	01D707DP.dxf

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ Λίμνη και παραλίμνια ζώνη Τριχωνίδας

Ε) Πηγές τεκμηρίωσης φακέλου διαγωνισμού

1. Διαδικτυακή εφημερίδα Geonews
<https://geonews.gr/%CE%BB%CE%AF%CE%BC%CE%BD%CE%B7-%CF%84%CF%81%CE%B9%CF%87%CF%89%CE%BD%CE%AF%CE%B4%CE%B1-%CE%B7-%CE%BC%CE%B5%CE%B3%CE%AC%CE%BB%CE%B7-%CE%AC%CE%B3%CE%BD%CF%89%CF%83%CF%84%CE%B7/> ημερομηνία πρόσβασης 10/01/2019
2. Ιστοσελίδα Δήμου Θέρμου
<https://www.dimos-thermou.gr/website/> ημερομηνία πρόσβασης 09/01/2019
3. Ιστοσελίδα προγράμματος LIFE
http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=405#BENEF ημερομηνία πρόσβασης 22/01/2019
4. Ιστοσελίδα ΥΠΕΚΑ
http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/04/files/GR04/GR04_P02_Mitrwo_Prostateuomenwn.pdf ημερομηνία πρόσβασης 02/01/2019
5. Παπαρίζος Γ. (2019), *Στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης διαχείρισης του υγροτόπου Τριχωνίδας-Λυσιμαχείας*, Διπλωματική εργασία ΤΜΧΠΠΑ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Διαθέσιμο στο: ir.lib.uth.gr/bitstream/handle/11615/46756/14244.pdf?sequence=3&isAllowed=y (ημερομηνία πρόσβασης 10/01/2019)
6. Wikipedia, λήμμα Δήμος Αγρινίου
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%AE%CE%BC%CE%BF%CF%82_%CE%91%CE%B3%CF%81%CE%B9%CE%BD%CE%AF%CE%BF%CF%85 ημερομηνία πρόσβασης 11/01/2019
7. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου, Δ/νσης Υδάτων Δυτικής Ελλάδας, έγγραφο υπ' αριθμ. 13925/15-02-2019
8. Οικοσκόπιο
<http://www.oikoskopio.gr/casestudies/> ημερομηνία πρόσβασης 15/01/2019
9. ΤΕΕ Αιτωλοακαρνανίας
<http://www.teeait.gr/files/> (ημερομηνία πρόσβασης 10/01/2019)
10. Δήμος Αγρινίου- Επιχειρησιακό πρόγραμμα 2015 -2019
http://www.cityofagrinio.gr/files/1/8671/ep_2015_2019_stratigikos_diaboyleysi.pdf?rnd=1448437954 ημερομηνία πρόσβασης 06/03/2019
11. Ιστοσελίδα «Κάστρα της Ελλάδας»
<https://www.kastra.eu/castlegp.php?kastro=vlochos>

12. Ιστοσελίδα Ορειβατικού Συλλόγου Αγρινίου
<http://www.eosagriniou.gr/katafigio>
13. Διαδικτυακή εφημερίδα iAitoloakarnania.gr
<https://iaitoloakarnania.gr/2017/02/to-istoriko-monastiri-tis-katerinous-sti-gavalou/>
14. Δήμος Αγρινίου, Δ/νση Πολεοδομίας & Πολεοδομικού Σχεδιασμού, έγγραφο υπ' αριθμ. 353/12-02-2019.
15. Βεζυριαννίδου Σ. (2014), *Αξιολόγηση της πολιτικής και της υλοποίησης του σχεδιασμού στο τοπικό επίπεδο μέσα από το εργαλείο των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ του ν.2508/97*, Διπλωματική εργασία ΤΜΧΠΠΑ – ΠΜΣ «Πολεοδομία - Χωροταξία», Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Διαθέσιμο στο: ir.lib.uth.gr/bitstream/handle/11615/44591/13255.pdf?sequence=1&isAllowed=y (ημερομηνία πρόσβασης 24/01/2019)
16. Πρόταση ανάπτυξης της παραλίμνιας ζώνης και μελέτης παραλίμνιας διαδρομής γύρω της λίμνης Τριχωνίδας, ΠΔΕ, 2016
17. Ινστιτούτο Κοινωνικής Καινοτομίας / ΚΕΚΟΕ Παντείου Πανεπιστημίου / Τμήμα Οργάνωσης & Διαχείρισης Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων Παν/μίου Ιωαννίνων (2003), «*Στρατηγικό Σχέδιο της εταιρείας Τριχωνίδα Α.Ε.*»
18. Ιστοσελίδα geodata
<http://geodata.gov.gr/> (ημερομηνία πρόσβασης 10/01/2019)

ΣΤ) Ενδεικτικές πηγές για περαιτέρω έρευνα

19. ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ Α.Ε. Λεύκωμα «Λίμνη Τριχωνίδα: Ανακαλύψτε την». Διαθέσιμο στο: <https://www.trihonida.gr/wp-content/uploads/2017/03/LEYKOMA-TELIKO.pdf> (ημερομηνία πρόσβασης 02/01/2019)
20. Η υπ. αριθμ οικ. 901/21-12-2017 (ΦΕΚ 4681/Β/29-12-2017) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων: «Έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων».